

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11—55—62.

Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyed-
évre 1 P.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 24. szám.

Junius hó 11.

A halál békéje

Megható, de egyben felemelő is az a világszerte megnyilvánuló részvétel, amely a „Thetis” angol tengeralattjáró megrendítő katasztrófáját kíséri.

Van tehát valami mégis, ami a világ élesen szembenálló két táborát egyesíteni tudja: a fájdalom a kultura áldozataiért s a megrendülés egy nagy nemzet hősi halottainak végzettszerű elmulásán.

A halál meg tudta cselekedni azt, amiért a mai élet hiába küzd. Szomorú időszerűség. Az emberiség évezredek történetének ujra meg újra visszatérő fejezete.

Miért csak a sir a megbékélés s miért nem az az élet is? A mindennapi élet, amely a családok, nemzetek, sarak boldogulását és nyugalma jelentené, ha a világ békéjét nemcsak hirdetnék, hanem meg is valósítanák.

Az örök békét, sajnos, csak a sir feifáira írják... Az emberek és nemzetek élete nem ismerheti, amíg a földi élet érdekei vívják kíméletlen és belátástalan harcukat...

Szomorú sorsa a halandónak, hogy a földön nem lehet nyugalma, csak a földben...

A „magyar testvérnek”

szólt a tiszteletadás, mondotta a főszolgabíró, amikor a kis felvidéki község, Bolyk, díszpolgári oklevélét átnyújtotta Szilassy Béla felvidéki államtitkárnak. A magyar testvérnek, hangsúlyozta, nem a méltóságos urna k. Husz év öszertartó küzdelme az elvakult gyűlölettel vezetett üldöztetésben kellett ahhoz, hogy ez a rangok és méltóságok feletti megbecsülés a megfelelő szavattal oltse a hála tiszta örömeiben.

S az államtitkár-testvér válasza ezt az összetartó küzdelmet hirdette továbbra is. Hogy a mai idő nem engedi meg a lassu munkatempót és hogy a gyorsabb munkautemet az anyaország életébe is át kell ültetni. S hogy első a földre-

form kérdése, mert a nemzet létfontosságú szükséglete, hogy ebben az országban a magyar föld magyar kézbe kerüljön.

Mind a három gondolatot örömmel üdvözljük. A gyors mun-

kaütemet, a testvéri magyar kezét és a gyors cselekvést a földreform megoldásában. Mindahárom a forrongó és egymásra ígéro politikai hangoskodások zaját tom-

píthatja és a tömegek biztos megélhetését és ezzel nyugalma biztosítja.

Egyaránt szükség van rájuk, hogy a dolgozó magyar élet nyugalma mielőbb kialakulhasson.

Politikai nyilatkozatok a mandátumok átvételénél

A politikus pályafutásának kétéves kivül legbensőségesebb pillanatai közé tartozik az a jelenet, amikor mandátumát átveszi. A boldogító igen után a nagyon is felelősségteljes örökséget, amelyről későbbi működése során az egész országnak kell elszámolnia. Ebben az ünnepélyes pillanatban minden képviselő azok megbízottait áll szemben, akiknek bizalmából mandátumát nyerte. Hangja igaz, őszinte közvetlen és rend-

szerű megfogható is. Szíve szerint beszél, ha egyszerű honatya, ha nagyhatalmu kormányfő. A kettő között a különbség rendszerint az, hogy az egyszerű honatya az ország dolgáról beszél a kerületnek, a kormányfő pedig a kerületén keresztül az országnak, ami végeredményben mégis ugyanaz, csak jelentőségében tér el.

Mit mondtak a kormányfőfiak: miniszterek, államtitkárok, amikor mandátumaikat átvették?

széges, eljuttatja az éltető erőt a végtagokba is.

Reményi-Schneller pénzügyminiszter

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter Baján vette át megbízólevelét. Közvetlen szavakkal köszönt meg választói bizalmát, majd hangsúlyozta, hogy az új törvényhozásnak gyorsvonati tempóban kell megvalósítani a kormány programját.

— At kell építenünk a nemzet nagy épületét, — mondotta — de úgy, hogy az átalakítás folyamata alatt is zavartalanul élhessünk.

Imrédy Béla v. miniszterelnök

Vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnök a székesfőváros északi választókerületének listavezetője, többek között ezeket mondotta:

— A magyar ipari munkásságra, a bányász munkásságra nagyon is lehet támaszkodni. Rendkívül értékes, komoly eleme ez a magyar társadalomnak, amely minden törődést és minden fáradságot megér. Ez az a réteg, amelyet nekünk a legteljesebb mértékben meg kell nyernünk a magunk számára, mert ez a magyar falu népe a nemzet többsége, az az erős alap, amelyre az ország magasabb társadalmi rétegei és megjelenési formái felépülhetnek.

Kunder Antal kereskedelem- és iparügyi miniszter

Kunder Antal kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter Esztergomban többek között a következő kijelentéseket tette:

— Az a tapasztalat, hogy elsősorban a bányász- és ipari munkásság szavazataival nem a kormány által képviselt irányzat, hanem ettől jobbra és balra eltávolodó szélsőséges irányzat mellé állott, azt jelenti, hogy ezáltal még nagyobb odavárással és kitartással kell folytatni a szelg

Teleki Pál miniszterelnök

Teleki Pál gróf miniszterelnök Szegeden a listán szereplő társai nevében kijelentette, hogy a mandátumot a hat jelölt veszi át, aki ugyszólván egyesíti magában az egész magyar életet. Ezt a mandátumot letéteményesül fogja őrizni és gyakorolni legjobb igyekezete szerint az ország javára, amit ez a hat szív Segedért érez.

A miniszterelnök ezután a szociálpolitikai feladatok nagy fontosságát vázolta:

— A jó gazdaságpolitika, — mondotta — a legjobb szociálpolitika, mert megalégedett és kiegyensúlyozott embereket terem, akikben több a megértés, több a szeretet, több a barátság. A legokosabb dolgokat nem könyvből tanuljuk, hanem egymással való érintkezésből, kis bajokból, kis emberek kis nehézségeiből, amelyek azonban az egyes embernek

sokszor nagyon fontosak.

Azt is hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy nem csinált magának kaptafát a zöld asztalnál. Elve: nem sokat okoskodni, nem sokat tervezgetni!

Az ország alkotmányos életére is kitért, leszegve az alábbiakat: — Nekünk nincs szükségünk arra, hogy mesterségesen államrendszereket, államformákat, államrendet keressünk magunknak, vagy ilyeneket alkossunk.

Csáky István gróf külügyminiszter

Csáky István gróf külügyminiszter egy kecskeméti küldöttség előtt azt hangsúlyozta, hogy hirdessük a megértést a nem magyar anyanyelvű polgáraikkal szemben.

Az Alföldet a magyar erő központjának, szívének tartja. Ha az egész-

BESZÉLŐ SZÁMOK

Egy most megjelent statisztikai összeállítás szerint a visszacsatolt terület 1,041,401 lakosa közül 648,598 (62.3%) a római katolikus, 75,254 (7.3%) a görögkatolikus, 195,641 (18.8%) a református, 34,681 (3.3%) az evangélikus, 2427 (0.2%) a görögkeleti, 81,720 (7.8%) az izraelita és 3080 (0.3%) ismeretlen.

A lakosok közül 879,007 (84.5%) a magyar, 10,010 (1%) a német, 123,864 (11.9%) a szlovák, 161,196 (1.9%) a rutén és 8829 (0.8%) az egyéb ismeretlen anyanyelvű.

néprétegek gazdasági és szociális felemeléséért folytatott küzdelmet...

Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter

Hóman Bálint székesszékhelyi beszédében ezeket mondta:

— Hitvallás ez a választási eredmény a régi történelmi politika mellett, amely mindig egyeztetni tudta a nemzet dicső múltjában gyökerező hagyományokat a korszerű haladás gondolatával. Persze csak akkor lehet tágitani a kormány szociálpoli-

tikai programját, ha a termeléspolitikai kérdések megoldáshoz jutottak.

Bonczos Miklós belügyi államtitkár

Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár Hódmezővásárhely mandátumának átvételekor megköszönte a város közönségének, hogy bizalmával azt a kormányt tüntette ki, amelynek éppugy szívén fekszik a nemzeti függetlenség, mint a szociális segítség. Kérte a választóközönséget, hogy most már fogjon kezét és együtt menetljen a jobb, újabb magyar jövő felé!

A HÉT POLITIKÁJA

Junius 12-én ül össze az új képviselőház

A pótválasztások lezajlása után immár semmi akadályja sincs annak, hogy a képviselőház munkája meginduljon.

Értesülésünk szerint junius 12-én, hétfőn reggel, már kilenc óra előtt gyülekeznek a Magyar Élet Pártjának képviselői és a parlament egyik értekezleti termében ismerkedő összefüggést tartanak.

Dél előtt 10 órakor ül össze az új képviselőház, de ezen az ülésen csupán annyi történik, hogy a képviselőház háznagya — aki a választások tartama alatt is megtartotta megbízatását, s ez a megbízás csupán az új Ház összeülésétől pillanatában szűnik meg — a Ház legidősebb képviselőjét a korábbi múltjába bevezeti. A Magyar Élet Pártja ugyancsak határozta, hogy ezen az első ülésen valamennyien fekete magyar ruhában jelennek meg.

Ugyanezen a napon délután félhat órakor az Eszterházy-utcai klubhelyiségben értekezletet tart a Magyar Élet Pártja. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják ezt az ér-

tekezletet, miután előreláthatóan Teleki Pál gróf miniszterelnök már ekkor ismerteti fogja azt a programot, melyet a kormány a parlamenttel a legközelebbi jövőben megvalósítani óhajt.

Junius 14-én, szerdán lesz az országgyűlés ünnepélyes megnyitása, amelyet diszes külsőségek között a parlament kupolacsarnokában tartanak meg. Ennek az ünnepségnek kiemelkedő eseménye lesz Horthy Miklós Kormányzó Ur országgyűlési megnyitó beszéde.

Junius 15-én, csütörtökön a képviselőház megválasztja elnökét és tisztitkárait, junius 16-án pedig biztosságait. Ezzel a képviselőház megalakulása be is fejeződik és megkezdődik a kormány törvényjavaslatainak tárgyalása. Elsőnek a felvidéki képviselők behívásáról, a Kárpátalja autonómjáról és a féléves pénzügyi felhatalmazásról szóló javaslatok kerülnek sorra, majd — hír szerint — a Szociális Alap létesítéséről szóló javaslat és az átdolgozott földbirtokpolitikai javaslat következik.

Nyolc pótválasztás: hat MÉP győzelem

Jelentettük, hogy a pünkösdi országos választások nyomán nyolc egyéni választókerületben pótválasztást kellett tartani.

Ennek megfelelően junius 5-én, hétfőn Ráckeve, Szarvason és Kunzentmiklóson folyt le a pótválasztás és mindhárom kerületben a Magyar Élet Pártja jelöltjeinek győzelmével végződött.

Ráckeven Mester Miklós dr. győzött Krumpach Antal nyilaskeresztes jelölttel szemben. Szarvason vitéz Zeriványi Szilárd és vitéz Tepliczky János független kiszagdapárti jelölt közt zajlott le a pótválasztás, amelyen a Magyar Élet Pártjának jelöltje fölényes győzelmet aratott. Kunzentmiklóson Beretvási István nyerte el a mandátumot Molnár Lajossal szemben. Siklóson a nyilaskeresztes jelölt visszalépett s így Hendrey Józse-

fet, a MÉP jelöltjét, egyhangulag választották meg képviselőnek.

Junius 6-án, kedden Nyíregyházán, Mohács, Jászpatán és Tataváron folyt le a pótválasztások.

Tataváron Szabó Gusztáv MÉP-jelölt győzött Andráka Ödön nyilaskeresztes jelölttel szemben. Nyíregyházán Bertalan Kálmán (MÉP) hódította el a mandátumot Kovácsi Tibor nyilaskeresztes jelölttől. Mohács, Keck Antal nyilaskeresztes jelölt győzött Mischung Konráddal, a német kisebbség jelöltjével szemben. Végül Jászpatában Orosz Mihály nyilaskeresztes jelölt 33 szótöbbséggel megkötötte Ulain Ferenc MÉP-jelöltet.

A nyolc egyéni kerületben megtartott pótválasztáson tehát a MÉP hat új mandátumot nyert, a nyilaskeresztes párt pedig kettőt.

Frick német belügyminiszter látogatása Budapesten

Wilhelm Frick dr. német birodalmi belügyminiszter, neje és nagyszámú kísérete vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter meghívására junius 5-én hatnapos látogatásra Budapestre érkezett.

A feldisített Keleti-pályaudvaron a német vendégeket nagy ünnepélyességgel fogadták. Tizenkét óra husz perckor futott be a német vendégek vonata a pályaudvarra. Elsőnek Frick birodalmi belügyminiszter és neje szállott ki a szalonnakocsiból,

és vitéz Keresztes-Fischer belügyminiszter és neje melegen üdvözölte őket. A Himnuszok elhangzása után vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter bemutatta a német belügyminiszternek és feleségének a fogadásra megjelent magyar előkelőségeket, majd Frick belügyminiszter mutatta be kísérete tagjait.

Az állomásépület csarnokából kilépő német birodalmi belügyminisztert a német összegyűlt hatalmas tömeg nagy éljenzéssel és meleg ünneplés-

sel fogadta. Frick német birodalmi belügyminiszter elvonult a rendőrszázsárad arcele előtt, mialatt a rendőrszeker a magyar Himnuszot játszotta.

Ezután a német vendégek szállásukra, a margitszigeti Palatinusz szállóba hajtottak. Délben a vendégek résztvettek Erőmárvándorff büdapesti német követ tiszteletkre adott villásreggelijén. A délután folyamán a birodalmi belügyminiszter hivatalos látogatást tett vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszternél, amely alkalommal a birodalmi belügyminiszter átnyújtotta Hitler Adolf vezér és kancellár által részére adományozott német Sas-rend nagykeresztjét. A birodalmi belügyminiszter ezután látogatást tett Csáky István gróf külügyminiszternél.

Este a német vendégek tiszteletkre Csáky István gróf külügyminiszter a Nemzeti Kaszinóban estebédet adott.

A látogatás második napján, junius hó 6-án, Wilhelm Frick megkoszorúzta a Hősök Emlékkövét és a német katonasírokat. Délben a német birodalmi belügyminiszter látogatást tett Teleki Pál gróf miniszterelnöknél.

Délután egy órakor a Kormányzó

Ur Öfömlétsága kihallgatáson fogadta Frick belügyminisztert, majd villásreggelit adott a német vendég tisztelekre.

Este Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter vacsorán látta vendégül a német kormányférfiakat. A vacsorán előbb a magyar, majd a német belügyminiszter meghitt hangu, a magyar-német barátságot hangsúlyozó pohárköszöntőket mondott.

A német vendégek további magyarországi programjáról jövő héten közlünk tudósítást.

A Bornemisza—Mikecz párt feloszlott

A Nemzeti Reformpárt vezetősége junius elsején tartott ülésében kimondotta a párt feloszlását és a párt tagjainak egyéni döntésére bízta, hogy a jövőben milyen pártban kívánjanak politikai tevékenységet kifejteni. Bornemisza Géza ny. iparügyi miniszter, a párt vezetője, a maga részéről visszavonul a politikai életből és ez az elhatározása Mikecz Ödön ny. igazságügyminiszternek, a párt helyettes vezetőjének is.

A párt — mint ismeretes — a most lefolyt választásokon egyetlen mandátumot sem kapott.



Az európai diplomácia multheti kísérletezése a kiismerhetetlen és értelmetlen huza-vona jegyében öröklődtek. Semmi biztos és még annál is kevesebb befejezett tény az egész vonalon.

A bekerítés hangoztatása az egyik oldalon s a biztosítékok kiépítése a másikon, mindössze ez a változatlan. London kacérkodása a szovjettel még mindig nem jutott dülőre. Moszkva rejtelmi titokzatos fordulatokban bővelkednek.

A három hónap óta húzódo angol—francia—orosz alkudozások egy lépéssel sem jutottak előbbre.

A szovjet választ sem ad Londonnak és Párisnak, amíg új biztosítékokat nem kap. És a párisi lapok hangoztatják, hogy az angol és a francia diplomácia megint engedni fog.

Vajjon úgy lesz-e? Ahhoz, hogy az európai nemzetek békéjét és nyugalomát biztosítsák, valóban szükség lenne arra, hogy a vörös fertőt, amely ebben a hosszas huza-vonásban első sorban a saját biztonságát óhajtja megalapozni, ismét szóhoz engedjék jutni?

Nem hinnők. A hangulat, amely az angol és francia sajtóban Moszkva bekapcsolása ellen megnyilvánul, s annak megvalósulását kísérleti, mást mutat.

Ha pedig mégis létrejönne a meggyezés, annak az európai kérdések összességére mélyreható kihatása lenne, aminek egyes jelenségei ma még bizonytalanok. Hogy Halifax angol külügyminiszter elmege-e a moszkvai utra s szovjet aggyalait és bizalmatlanságát eloszlatni, ma még csak szándék. Az orosz lapok gunyosan jegyzik meg erre a tervbe vett utra, hogy a két büszke nyugati nagyhatalom még sokáig kénytelen lesz levett kalappal és kinyitott pénztárcával várakozni a Kreml (Szabán palotája) előszobájában.

S a másik oldal? Berlinben ugyanakkor

a német—jugoszláv barátságot ünnepeleltek.

Hitler és Pál jugoszláv herceg nagy-

jelentőségű pohárköszöntőkben bejelentette a német-délszláv kapcsolatok további kimélyítését. A később kiadott hivatalos jelentésekben pedig hangoztatják, hogy ezzel a közeléssel hozzájárulnak a nyomasszó európai feszültség megszüntetéséhez és a népek létjogait biztosító békés fejlődéshez.

Nem kis jelentőségű esemény az európai hatalmi csoportok kialakulása szempontjából az sem, hogy

a balti államok: Észtország, Finnország, Lettország és Litvánia hevesen tiltakoznak a szovjet biztonsági kényszere ellen.

Moszkva azonban ragaszkodik ahhoz, hogy a kezességet akkor is meg kell adni, ha a szavatolandó államok ezt nem kívánják. Hogy ez a fogadatlann prókátorkodás mit eredményezhet, sejteti az angol közvélemény idegessége, s az orosz sajtó, amely szerint ezt az eljárást a balti államok támadó cselekménynek tekintenek, mert nem hajlandók bevenni maguk közé a bolszevistákat és követni Angliát és Franciaországot a szakadék felé vezető uton.

A felfogások és törekvések tehát forrroganak anélkül, hogy egyelőre lényegesebb változásokat idéznének elő.

Hitler Adolf, a német frontarcok elsőiben tartott birodalmi ülésén mondott beszédében megállapította, hogy a bekerítő politika célja ma is az, mint a világháború előtt: Németország tökéletes kifosztása. Ezek a szavak megerősítik a helyzet komolyságát.

De reménytelkedő sugarak is világítanak. XII. Pius pápát nevenapja alkalmával üdvözölték a biborosok, s a Szentatya válaszában ezeket mondta:

— Biztosítékok szerettünk arról, hogy a népek által óhajtott békét fenn fogják tartani. Nyitva van számunkra az ut újabb közbenjárásra és kiengesztelő lépésre.

Európa sorsát tehát nemcsak az ádáz gyűlölet irányítja, a szeretet is befolyásolni igyekszik.

Kilencvenkilenc halott a hullám-sírban, acélkoporsóban ...

A „Thetis” nevű angol tengeralattjáró szörnyű katasztrófája

Néhány nappal a *Squalis amerikai tengeralattjáró* elsüllyedése után az angol haditengerészet egyik buvárhajóját érte hasonló, de következményeiben még borzalmasabb szerencsétlenség.

A *Thetis* nevű tizenkét millió pengő költséggel tavaly épült angol tengeralattjáró június elsején délután háromnegyed tízkor futott ki a *Birkenheadi* hajógyár kikötőjéből hosszabb próbajáratra és délután félkettőkor merült alá azzal az utasítással, hogy három óra hosszat tartózkodjék a víz alatt.

Délután felülre várták felbukkanását, a tengeralattjáró azonban nem került felszínre.

Este kilenc órakor Londonban kiadták a hivatalos jelentést, hogy a *Thetis buvárhajó nyomtalanul eltűnt*, acélfalai között százhárom emberrel: tisztakkal, mérnökökkel, legénységgel, polgári szakértőkkel és egy révkalauzzal.

Természetesen azonnal megindult a mentésre irányuló idegfeeszítő munka. Először még az elsüllyedt hajó fekvését sem tudták megállapítani, de az óriási erőfeszítéssel végzett mentési kísérletek másnap reggelre eredménnyel jártak és Anglia legkülönbözőbb kikötőiből a leggyorsabb hadihajók teljes gőzzel rohantak a *liverpooli* öbölbe, hogy résztvegyenek a mentési munkálatokban.

A hajó 45 fokos szögben fektült, orra mélyen befuródott a tengerfenék fűvényébe, de fara még körülbelül hat méternyire kiállt a vízből.

Érthetetlen, hogy a hajó, amelynek akkor még minden utasa életben volt, végül is menthetlennek bizonyult.

A hajó megtalálásának napján, egészen az esti órákig hivatalos helyen is reménykedtek a mentési munkálatok sikerében. Kopogási jelekből megállapították, hogy a hajó utasai életben vannak. A mentési munkálatokra még teljes 16 óra állt rendelkezésre, ennyi időre volt elég az acélkoporsóba zárt emberek mesterséges levegőkészlete.

Amikor ez köztudomású lett, a *liverpooli* hajógyárat körülvevő tömegben, ahol

a kétségbeesett hozzátartozók 24 órán keresztül mozdulatlanul sorfalat állottak, az aggodalom örömjúgásra változott.

Rövidesen a mentőkészülékek segítségével négy ember a felszínre is jutott és mind a négyet felvették a közepben állomásozó hadihajókra. Ezek után valószínűnek látszott, hogy az úgynevezett menekülési kamarákon keresztül öt percenként egy-egy embernek sikerül a 35—40 méteres mélységből a tenger felszínére emelkednie.

Fájdalom, nem így történt. A négy megmenekült embert nem követték a többiek. Miért? Ezt még senki se tudja. Kudarcot vallott a többi mentési kísérlet is. A tenger viharosra fordult és egyszerre csak a *Thetis* teljesen alábukott a vízbe.

A tengeralattjáró felfordult és

bukfencet vetve, végleg elmerült az öböl hullámzó vizében.

A mentők még most sem adták fel a reményt, legjobb buvárok kísérelték meg a lehetetlent. A buvárok a tenger fenékén acélkötellel hurkoltak a buvárnaszád teste köré, de munkájuk épügy csodát mondott, mint az a végleges elsüllyedés előtti kísérlet, hogy léket vágva a hajó acélfalába, az keresztül levegőt szivattyúzzanak a tengeralattjáró belsejébe.

A parton várakozó tömegben végtelen kétségbeesés vett erőt. A gyár vezetőjét és igazgatóját a jajgató anyák, feleségek és menyasszonyok kétségbeesett szemrehányásokkal halmozták el.

Csak egy asszony maradt nyugodt: a tengeralattjáró parancsnokának fiatal felesége.

Bár alig pár hónapja élt boldog házasságban férjével, bár tudta, hogy férje is osztja a többiek szörnyű sorsát, pártalan lelki erővel próbálta megnyugtatóni a többieket, reménytelenül a csüggedőkbe.

A június 2-ről 3-ra virradó éjszaka hatalmas fényszórók kőfényében tovább folytak a mentési kísérletek, azonban továbbra is minden hiábavalónak bizonyult és éjszaka egy órakor már nem lehetett többé leplezni az az igazságot. A hajógyár egyik hivatalnokja jelentette a rettenetes lelkiállapotban levő hozzátartozóknak, hogy

nincs már remény a tengeralattjáróba zárt emberek mentésére.

Erre a kijelentésre a hajógyár udvarán szivettépo jelenetek játszódtak le: a hősi halált halt tengerészek feleségei, gyermekei földököl zokogásban törtek ki, néhányan közülük alájúgtak, a várakozó férfiak pedig keserű kifakadásokkal illették a tengerészeti hatóságokat. Amikor a rádiók bejelentették, hogy nincs több remény, az emberek London utcáin sírva fakadtak, majd pedig felháborodva tüntettek, bűnbakot keresve a szörnyű katasztrófaért. A közvélemény hangulatát tükrözték vissza a lapok is, amelyek felülkötésre szólítottak követelnek.

A szerencsétlenség valódi okát még nem sikerült tisztázni. Változtatlanul tartja magát a feltevés, hogy a hajó kormánykészüléke romlott el, vagy pedig az elektromos berendezés mondta fel a szolgálatot. A hajóépítő cég szakértői azt hiszik, hogy a hajó szerencsétlen utasai klorin-gáztól haláltak meg, amelyet az akkumulátorokba tödülő tengervíz fejlesztett ki. Az sem lehetetlen, hogy a *Thetis* almerülése közben valamibe beleütközött s ennek folytán víz hatolt be az első rekeszbe, amely lehuzta a naszád orrát.

A mentőkészülékek használata is lehetetlenné vált, mert valószínű, hogy

a hajó mentőnyílását elzárta annak a matrónának a holtteste, aki parancs ellenére kísérelte meg a menekülést és eközben szerencsétlenül járt.

A tengerügyi hivatalnak most az a terve, hogy az elsüllyedt tenger-

alattjárót kiemelteti, mégpedig lehetőleg sértetlen állapotban. Mindenekelőtt vízszintes helyzetbe akarják hozni a hajótestet, hogy azután pontonok segítségével a felszínre hozzák és kikötőbe vontassák. Hogy mennyi ideig tart ez a munka, azt még nem lehet tudni.

Egy megmenekült drámai elbeszélése

A négy megmenekült ember egyike, *Franc Shaw* szerelő, elmondotta, hogy három órával a lebukás után a tengeralattjáró parancsnoka aggodni kezdett és vészjeleket adott le. Mialatt fent torpedórombolók és aknaszedők közeledtek a szerencsétlenség színhelye felé, a hullámsírba zárt legénység nyugodtan gyülekezett, majd a parancsnok egyenlő számban osztotta őket szét az elkülönített zárkába.

Néhány óra múlva mind nehezebbé vált a lélegzés a gázzal telített, elhasznált levegőben.

A tengerészek sportról és mulatságokról beszélgettek, hogy elte-



reljék figyelmüket a szenvedésekről és a veszedelméről, de már nem látták egymást a sötét, sűrű levegőben.

Két tengerész a kémlelőtornyon át próbált kimenekülni, de a vízbe fulladt, egy harmadik megőrült és a tengeralattjáróban szenvedett ki.

Később a bezárt emberek lefeküdtek és mozdulatlanul fekvettek. Tudták, hogy halálra vannak ítélve, de pániknak nyoma sem volt. Ekkor *Shaw* végső kétségbeesésében a kémlelőtornyon kimenekült és szerencséjére az egyik aknaszedő felvette.

A „Thetis” katasztrófája az egész világon mélyeséges megdöbbenést és általános részvételt keltett.

„Legyetek résen!” Teleki Pál gróf miniszterelnök intelve hatezer cserkészhez

Június 4-én tizenötezer főnyi közönség jelenlétében hatezer budapesti cserkész tartotta meg júniusi ünnepét a népligeti stadionban. A gyönyörű felvonulást *Teleki Pál* gróf miniszterelnök, tiszteletbeli főcserekeszsel az élén, megsejlelték a hadsereg és cserkészvezetői, a minisztériumok képviselői s a társadalmi élet számos előkelősége.

A fiúk katonásan vonultak fel. Bemutatták műszaki csapatukat. A menet közepe táján foglalták helyét a budapesti orosz és lengyel cserkészcsapatok. Befejezésül a légelhárító géppuskák, a vitorlázó repülő s a vízcserkészcsapatok. A végén a cserkészapradok és farkaskütyökök, akik a legmelegebb tapsot kapták.

Az ünnepi perekben ötszáz posta-

galamb emelkedett a levegőbe s indult el észak felé ...

A cserkészekhez *Teleki Pál* gróf is szólott és újra hangzott, hogy a cserkész mindig az összességért és az összességnek dolgozik. Szavait így fejezte be a miniszterelnök:

— Vegyetek innen erőt, vegyetek bizalmat és vegyetek hitet a további munkára. Legyetek résen!

A cserkészek — hiszen Trianon évfordulója volt — némán tisztelegtek a világháború hősi halottjainak emlékének is.

Megkapó jelenete volt az ünnepségek bő sorozatának, amikor egy budapesti cserkész köszöntötte a visszatért felvidékieket s egy komáromi cserkész válaszolt rá.

Felavatták Balogh Elemér síremlékét

Június hó elsején leplezték le a budapesti Keresepi-temetőben néhai almai *Balogh Elemér*nek, a *Hangya* volt elnökének síremlékét.

A síremlékavatáson az elhunyt családján és szűkebb rokonságán kívül megjelentek *Anna* királyi hercegasszony, *Kunder Antal* kereskedelemügyi miniszter, *Darányi Kálmán* ny. miniszterelnök, továbbá a gazdasági és szövetkezeti élet több más vezetője és tisztviselői kara, vidéki gazdák és körzetvezetők küldöttsége és még sokan mások. A Falu-Gazdaságvégesség részéről *Mayer János* elnök és *Schöndl Károly* dr. farselnök vett részt az ünnepségen.

Az ünnepséget az Egyetemi Énekkarok a Magyar Hiszekegygel nyi-

tották meg. *Dömötör László*, a *Hangya* alelnöke a szövegetek nevében felavatta a díszes síremléket, amelyet az elhunyt bátyja, *Balogh Lőránt* egyetemi tanár, építész tervezett. Beszédében hangsúlyozta, hogy *Balogh Elemér* egész életét a magyar népek szentelte és működése nyomán áldás fakadt nemcsak a mostani, hanem a jövő nemzedékre is. Ő volt az első, aki harcossá volt azoknak az eszméknek, amelyek révén a fajvédelem és a keresztény gazdasági rend ma már általános érvényű igazsággá vált. Utána *Herczeg Ferenc* tartott mélyenszántó beszédet. Az ünnepség befejezésül az Egyetemi Énekkarok énekelték.

A család kívánságára koszorút nem helyeztek az emlékműre, az arra szánt összeget a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira ajánlották fel.

Faluvezetők kétnapos értekezlete Mátészalkán

Mátészalka, június 4.

A Falu-Gazdaszövetség, amelynek egyik legfontosabb célkitűzése tudvalevően, hogy a falu népének művelődését és ezen keresztül gazdasági és társadalmi haladását elősegítse, ennek a célnak az elérése érdekében Szatmár-Ugocea-Bereg vármegye faluvezetőit, a gazdakörök és szövetkezetek vezetőit, kétnapos értekezletre hívta össze Mátészalkára.

A Szövetség nevében Szabó Sándor dr. ny. főispán, elnöki tanácsstag vett részt az Agoston Béla dr. főtitkár által megszervezett értekezleten, az Országos Központi Hitelszövetkezetet pedig Kocsis Lajos aligazgató képviselte.

A június 3-án, délután a vármegye-háza dísztermében tartott ünnepélyes megnyitó értekezleten résztvett Péchy Szabolcs főispán, Streicher Andor dr. alispán, vitéz Madarassy Géza dr. árvászeki elnök, a szatmármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, Szűcs János dr. kir. tanfelügyelő, Osváth Ferenc dr. főszolgabíró, Tatár Andor dr. községi főjegyző, Csizmadia Fe-

renc községi főbíró, Domahidy Sándor vármegyei gazdasági felügyelő, Földes Ferenc vármegyei néprépvéltitkár, Pika Miklós vármegyei gazdasági egyesületi titkár, azonkívül a mátészalkai és a vármegyei gazdasági egyesületek, fogyasztási és hitelszövetkezetek vezetői és képviselői.

A megjelenteket Báthory György ny. főjegyző, a Mátészalkai Gazdakör kitünő elnöke köszöntötte, a gazdaságközönség nevében halálát tolmácsolva a főispánnak és az értekezlet díszelnökségét vállaló alispánnak az értekezleten történt megjelenésükért, amely újabb bizonyosságra annak, hogy a vármegye közigazgatásának vezetői meleg szeretettel és élénk érdeklődéssel viselkednek a gazdaságközönség törekvései iránt. Üdvözölte a Falu-Gazdaszövetség képviselőjét, Szabó Sándor ny. főispánt és megköszönte, hogy a Szövetség Szatmár vármegyét szemelte ki a nagyjelentőségű faluvezetői értekezlet helyéül, végül köszöntötte Kocsis Lajost, az OKH aligazgatóját, az értekezlet egyik kiváló előadóját.

helyezte el a hitelszövetkezeteknél a közpénzek egy részét. Felszólalása végén határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kéri a Szövetséget, hívja fel a kormánytényezők figyelmét arra, hogy a vidéki hitelszövetkezeteket a törvényhatóságok és a városok vezetői támogassák, továbbá, hogy a Falu-Gazdaszövetség, mint eddig, a jövőben is vessen nagy súlyt a hitelszövetkezeti eszme ismertetésére.

Az értekezlet a javaslatot egyhangulag elfogadta.

A gazdaköri élet gyakorlati kérdései

Agoston Béla dr. főtitkár tartotta meg ezután nagyérdemű előadását *A gazdaköri élet gyakorlati kérdései* címmel. Sajnálkozással mutatott rá arra, hogy a gazdaközönség még mindig csak nehezen érti meg az idők szavát és tartózkodik attól, hogy érdekei védelmére szervezkedjék. A megsokszorozódott feladatok megoldására pedig csak akkor képes a gazdaságközönség, ha a gazdakörök életében részt is vesz. Sajnos, hogy nagyon sok olyan gazdakör van, amely ugyszólván csak papíron létezik. Hangsúlyozta továbbá az előadó, hogy ha a magyar gazda nem akar lemaradni a világversenyben, tanulnia kell. Ezt a legkényelmesebben és a legtöbb eredménnyel a gazdakörben teheti meg, ahol az *egyedek tudása, az aranylakatos és ezüstlakatos gazdák által tanultak és a Falu-Gazdaszövetség külföldi cserekezeiben részvett világtájtott gazdák tapasztalatai* közzétesek válnak.

Kiterjeszkedett az előadó azoknak az akcióknak az ismertetésére is, amelyekre a helyesen irányított gazdakör bevezethet. Ilyenek például: a

Gazdaköri nevelés és a faluvezető

Streicher Andor dr. alispán, az értekezlet díszelnöke, néhány közvetlen szóval megnyitotta az értekezletet, felkérve Szabó Sándor dr.-t előadás megtartására. Szabó Sándor dr. örömmel állapította meg, hogy a főispán megjelenésével, az alispán az értekezlet díszelnökségének ellátlásával bizonyították és újabb jelét adták annak, hogy közösséget vállalnak a falu kérdéseinek megoldására irányuló munkával. Ismertette ezután a Falu-Gazdaszövetség célkitűzéseit, hangsúlyozta, hogy a Szövetség elsősorban művelődési célokat szolgál és ezen keresztül kívánja a falu népének gazdasági megerősödését elősegíteni, hiszen ma már nem szorul bizonyításra az a tény, hogy a földet munkálni, jobbat termelni, előnyösen értékesíteni gazdasági tudás, művelődés nélkül nem lehet.

A továbbiakban változó, hogy milyen követelményeket támaszt a modern élet a hivatásá magasztalán álló faluvezetővel szemben. A faluvezetőnek valóságilag a falu édesatyjának kell lennie, aki minden felmerülő kérdésben hajlandó segítségére lenni a falu népének és a jószándék mellett a kellő felkészültségnek is birtokában van. Kifejtette ezután az előadó, hogy a falu népének egyenként is, a községek is gazdasági üzemeztetést kellene készítenie és ennek figyelembevételével kellene dolgoznia. A termelésnek mindenkor az értékesítési lehetőségekhez, a piac igényeihez kell alkalmazkodnia. Sokat alkothat józan

és kitartó munkával az egyes ember is, de a nagy célok elérése érdekében össze kell fogni, közkinccs kell tenni minden értékes tapasztalatot és tisztázni kell minden felmerülő kérdést. *Ezt legjobban és legcélszerűbben a gazdakörökön keresztül lehet elérni.* A gazdakörbe tömörült falu ezzel a szervezzel meg tud birkózni olyan feladatokkal is, amelyek megoldására a meglévő hatóságok és egyházi szervek nem elégségesek.

Örömmel állapította meg ezután az előadó, hogy a vármegyei igazgatás legfőbb vezetői — mint azt a jelenlegi faluvezetői értekezlet is bizonyítja — szoros kapcsolatban tartanak fenn a gazdaságközönséggel és közös erővel iparkodnak a falu problémáit megoldani. *Nem rideg vezényszavakkal, trombitajelekkel igyekeznek a népet irányítani az ország és a vármegyék vezetői, hanem szeretettel törekednek a nemzeti szolidaritás, összefogás kiépítésére, hogy egyesült erővel válnak a kérdések megoldhatókká.* A falu népének az a kötelessége, hogy a szeretettel feléje nyuló támogató kezét megragadja és tudásának fokozásával képessé tegye magát a magyarság történelmi feladatainak betöltésére. *Ezt a képességet nyújtja a gazdaköri nevelés, amelyet viszont az önzetlen lelki faluvezetőknek kell irányítaniok.*

A hosszantartó tapssal fogadott kitünő előadás után Báthory György elnök öt percre felfüggesztette az értekezletet.

A vármegyék támogassák a hitelszövetkezeteket!

Szünet után Kocsis Lajos, az Országos Központi Hitelszövetkezet aligazgatója, tartott előadást *Az önszervezés szerepe a falvak gazdasági és társadalmi életében* címmel. Az OKH nagyenyves munkásságát, a hitelszövetkezeti mozgalom fontosabb eseményeit felolálva, magvas előadás Széchenyi Istvánnak abból a tanításából indult ki, amely szerint *gazdagoknak kell lenniük, hogy szabadok lehessünk és fenntarthatassuk az államot.* Eppen ezért a modern gazda szövetkezeti üzletészekbe fekteti vagyonát, ami nemcsak jövedelmet jelent számára,

hanem lehetővé teszi azt is, hogy a hitelszövetkezet eleget tehessen a vele szemben támasztott igényeknek.

Tóth Bálint dr., a mátészalkai hitelszövetkezet vezetője, köszönte meg az értékes előadást, majd rámutatott arra, hogy a hitelszövetkezeteknek tökéletes megerősödését két körülmény hátráltatta a múltban. Az egyik a liberális korszak alatti kormányok meg nem értő magatartása, a másik a közönség tájékozatlansága volt. Halálán állapította meg, hogy a vármegye vezetősége az élje terjesztett kérelemnek helyt adva, *készséggel*

biztosítás, közös beszerzések és így tovább. Rendkívül élvezetes formában ismertette ezután több nagy sikerrel működő gazdakör megalakulásának részleteit; több egészen kis gazdaságcsoporthoz például megépítette és fenntartja a gazdakörét *táncestélyek és régálisbeszerzések jövedelméből.* Rámutatott végül arra, hogy a gazdakörök életében szerepet kell biztosítani az ifjuságnak, az arra érdemes *arany- és ezüstlakatos gazdakörök* is. A vezetőkben ezenkívül bizonyos változó-gazdálkodást kell rendszeresíteni és fontos, hogy ne csak a vagyon, hanem valóban a tehetség képesítsen a gazdakör vezetésére.

A pompás előadást tapssal és nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság.

Ezután Földes Ferenc vármegyei népművelési titkár hozzászólásában néhány lesújtó adatot ismertetett a vármegye gazdaszervezkedéséről. A vármegye 93 községéből 47 községben egyáltalán nincs semmiféle szövetkezeti mozgalom. A járási szinten statisztikai adatok a következők:

A *csengeri* járás 25 községe közül egyben sincs működő gazdakör, mindössze 6 Hangya és 3 OKH működik; a *fehérgyarmati* járás 40 községe közül 8-ban van gazdakör, 17 Hangya, 2 OKH dolgozik; míg a *mátészalkai* járás 28 községében 3 gazdakör, 16 Hangya és 3 OKH van. Rendkívül fontosnak tartja a gazdakörök szerepét a falufejlesztési program kidolgozása és megvalósítása körül és bejelentette, hogy a vármegyei népművelés ügyének lelkes irányítójával, Streicher Andor alispánnal együtt — miként eddig, a jövőben is — készséggel fog résztvenni abban a munkában, amely *hivatott és odandó faluvezetők* kiképzésére irányul.

A nagyszerű értekezlet után a Hangya kiküldöttjei a *Szövetkezeti munka* című hatalmas hangos filmet mutatták be, a községek rendkívül nagy érdeklődése mellett.

Az értekezlet második napja

Az értekezlet második napján, június 4-én reggel, a római katolikus és református isentisztelet után, Szabó Sándor dr., ny. főispán, a Falu-Gazdaszövetség nevében gyönyörű, nemzetiszínű szalaggal díszített koszorút helyeztet el a volt cs. és kir. 5. gyalogezred hősi halottainak emléktérletét, „hősök iskolája” falán lévő emléktábla alá, melynek a szövege:

„Gyermek! Valahányszor e ház küszöbét átléped, gondold büszkeséggel a hősökre, akik életüket áldozták a Hazáért!”

Szabó Sándor rövid beszédében kegyelettel emlékezett meg a hősökéről.

— Addig lesz ez a nemzet nagy — mondotta többek között — amíg lesznek fiatal hősei, akik a halált tudják vállalni, hogy megmaradjon, diadalmasodjon a magyar élet...

A meghitt, rövid ünnepség után a vármegye-háza dísztermében megkezdődött a *faluvezetői értekezlet második napjának* tárgysorozata.

Báthory György elnök megnyitói szavai után Szabó Sándor dr., a Falu-Gazdaszövetség képviselője újabb elismeréssel emlékezett meg az alispán szociális tevékenységéről, amellyel a vármegye elcséltjei számára iparkodik a megélhetés lehetőségét biztosítani, a falu népe részére pedig gazdasági létét biztonságosabbá tenni. Válaszolta azokat az intézményeket, amelyek az önzetlenség és az önszorgulatának megvalósításával a falu jobb sorsáért dolgoznak, majd ismertette a Falu-Gazdaszövetség célkitűzéseit.

A nagy tetszéssel fogadott előadás *Madarassy Géza*, a vármegyei gazdasági egyesület elnöke, szót hozza és üdvözölve a Falu-Gazdaszövetséget, azt a kivánását fejezte ki, hogy a Szövetség munkája minél szélesebb visszhangra találjon és szolgálja — a gazdákon keresztül — az ezerezes Nagymagyarország visszaállításának célját.

A szép beszéd elhangzása után Elek Károly teli gazdasági iskolai igazgató, tartott eleven és érdekes előadást a *gyümölcsfakártevők elleni védekezésről*, majd részletezte a *lucerna-termesztés nagy előnyeit és a lucerna kártevői elleni védekezés módszereit.*

A nagy érdeklődéssel fogadott előadás után több hozzászólás hangzott el. Felszólaltak: Rác György (Mátészalka), Szilágyi Sándor (Mátészalka), Seiler István (Vállaj) és Adorján Gyula (Mátészalka).

Az értekezletet Báthory György elnök rekesztette be néhány szóval.

A dében a Hangya-vendéglőben rendezett társasébd után *mintagazdaünnepség* folyt le. A bírálbizottság elnökségét Domahidy Sándor vármegyei gazdasági felügyelő vállalta. A verseny eredményeképpen mint egyformán érdemese aranyérem és díszoklevelet nyertek: Csizmadia Ferenc községi bíró és Szilágyi Sándor gazda. Ugyancsak azonos eredmény révén a Falu-Gazdaszövetség ezüstéremmel tüntette ki vitéz Nema Zsigmond és id. Góál Ferenc gazdákat. A két bronzéremet Nemes Ferenc és Tárkányi Dező kapták,

mig elismerő oklevélben részesült *Jakab István* gazda. A faluvezetői értekezlet tagjai nagy figyelemmel szemlélték meg a szép gazdaudvarokat és tervbe vették, hogy községükben a Szövetség támogatásával szintén rendeznek évente gazdaudvarversenyt.

Az eseményekben gazdag és nagyon értékes értekezletet este a *Hongyában* rendezett pompásan sikerült táncmulatság rekesztette be.

BARTOSS KÁROLY

A faluvezetői értekezlet minden tekintetben beváltotta a hozzáfűzött reményeket és a vármegye gazdaköreinek és szövetkezeti vezetőinek jelenlétében fontos kérdéseket tárgyalt meg gyakorlati módon. A Falu-Gazdaszövetség a leghálásabban emlékezik meg *Streicher Andor* dr. alispánról, aki mint az értekezlet diszelnöke, nagy érdeklődéssel vezette és ki-

sérte a tanácskozásokat. Összinté elismerés illeti a *Mátészalkai Gazdakör* tagjait, élén *Báthory György* elnökkel, akik mintaszertü szorgalommal segítettek a Falu-Gazdaszövetségnek az értekezlet előkészítésében és lebonyolításában. A Szövetség az értekezletet rendszeresíti és az ősz folyamán az ország számos vármegyéjében megrendezi.

Légvédelmi bemutató a Hanságban

Néhány héttel ezelőtt, a Hanság gyönyörűen zöldelő vetései között nagyszerű gyakorlatot mutatott be a légvédelmi tüzérség.

A gyakorlat alkonyatkor kezdődött. A tárgyak körvonalai lassan tűnődtek el és láthatatlan előkészület folyt a láthatatlan ellenes ellen.

Négy légvédelmi ágyu torka

s egy óriási kutagás gémje meredt a szürkülő égbolt felé.

Keményen csattantak a bokák: *József* királyi herceg tábornagy, vitéz *Sónyi* Hugó gyalogsági tábornok, a vezérkar főnöke, vitéz *Fábry* Dániel országos légvédelmi parancsnok érkezik. A jelentkezés halk és titokzatos.

Egy vezérkari százados szolgáltszerű felvilágosításokkal a honvédség légvédelmi feladatairól. Hogy milyen fontos a tüzér felének egyforma hallása. Bemutatja a légvédelmi tüzérgyereket,

az ágyut, a gépagyut, a nehéz és a könnyű géppuskát.

Egyszerre bugás hallatszák s a következő pillanatban már négy fényező villanik és keresi a koeledő támadó gép fényszakját. Megindítja a négy légvédelmi ágyu központi készülékét, a „*fülét*”, az is hallgatódik lassu bugással.

A fénycsóvák már keresztbe fogják az ellenséget. Az ágyuk csöve egyforma magasra emelkedik. Kürttel, halk csöngetés. *Négy csattanó dördülés, ugyanannyi lángnyelv.* A repülőgép közelében négy túzrosza nylik. De erős a szél. Ujabb lövések. A feltevés szerint a gép már nincs a magasan. *Lezuhant. Csak a légszák uszik tovább.*

Ujabb kürtöz. Az ellenség kibújt a lőtávoból. De jön a másik. Arra ujabb tüzelés. Az egyik rejtett üteg világító golyókkal lövi a tőlünk menekült ellenséget. Nem menekülhet, az bizonyos. Hárem sortuz éri és eltalálja biztosan.

Másnap reggel megint bemutató folyt le, ezuttal fényhatások nélkül.

Fekete füstgombóccokkal jeleznek. Jön a támadó gép. *Kettőlövik a célszakját.*

Most mozogni kezdenek a gépagyuk. Eltalálják a földön mozgó tank, harcikosci, csapat-utánzatokat.

Mindenki nyugodt és megelegedett. A piros tüzgyölköz halálító utja biztos az éjszakában s a napfénynél egyaránt.

A magyar honvédség vigyáz éjjeli álmunkra s nappali munkánkra. A biztonságos felemelő érzése tölthet el mindnyájunkat.

A debreceni református gimnázium győzelme. A középiskolások évről-évre rendezett tanulmányi versenyén az idén 68 budapesti és vidéki fiú-s leánygimnázium vett részt. A versenyzők száma 301 volt, 241 fiú és 60 leány. A verseny *Pinter Jenő* tankerületi főgazgató elnöklésével folyt le. *Első helyen* a debreceni református gimnázium végzett (15 egység). Második lett 14 egységgel a budapesti *Berzsenyi Dániel*-gimnázium. Harmadik a budapesti *Állami Mátyás királyi*-gimnázium és a budapesti *Kegyesrendi*-gimnázium (12 egység). Negyedik a győri *Állami Révai Miklós*-gimnázium (10 egység). Az élen lévő győzteseken kívül még 29 intézet versenyzői szereztek többkevesebb pontot. 34 intézet versenyzői pont nélkül tértek haza.

Most tessék jelentkezni az őszi háziipari tanfolyamokra!

A Falu-Gazdaszövetség női szakosztálya ősztől kezdve a késő tavaszi hónapokig háziipari és népművészeti tanfolyamokat rendez a falvakon, ha arra megfelelő számú, 35—40 résztvevő jelentkezik.

A háziipari tanfolyamok célja az, hogy egyrészt a sajátmaguk ruházati és háztartási szükségleteit tudják házilag előállítani a falu lakosai, másrészt a ráérő idejükből készített háziipari cikkek értékesítésével, főleg az inséges vidékeken, új kereseti lehetőségekhez jussanak. A fentemlített cél mellett nem kevésbé fontos szempont az is, hogy felkutatva és összegyűjtve a veszendőbe menő népművészeti maradványokat, azok felhasználásával irányítás adassék a vidék új dizsítő háziiparának kifejlődéséhez.

A Szövetség női szakosztálya első sorban a falvak asszonyait s leányait akarja megtanítani mindarra, mi a családi otthon melegebbé s a megélhetést könnyebbé teheti. Aszerint, hogy a lakosságnak mihez van hajlama és mik a legsürgősebb szükségletei, lesz:

1. Szabás-varrási tanfolyam (3 hónapos).

2. Kézimunka-tanfolyam (himzések, csipkeminták tervezése és elkészítése, 3 hónapos).

3. Vászonszövő-tanfolyam (3 hónapos).

Ahol kendert és lent nem termelnek, tehát fonás-szövésével nem foglalkoznak az asszonyok és kézimunkában sincs annak a vidéknek kialakult népművészete, ott

4. emléktárgy- és gyermekjáték-készítő tanfolyamot rendez a Szövetség. E tanfolyam keretében tanulnak különféle papírmunkát (művirágok, lámpaernyők készítése, magyaros karácsonyfadíszek); pamut és posztóból szabadiszek és gyermekjátékok készítését (mackók, nyuszik, lovak, népviseletbe öltöztetett babák, virágok); raffiafonást és horgolást (piaci, furdőtáska, különféle gyermekjátékok, butorok, diszkosarkák); wégfestést; husvéti tojásfestést; virágosarkák készítését és mindenféle olyan apró emléktárgy készítését, amelyet azon a vidéken értékesíteni lehet.

Ha emléktárgy- és gyermekjáték-készítő tanfolyamunkra néhány férjijelentkező is akad a faluban, ok a tanfolyam keretében egyszerűbb szerszámokkal előállítható, fából faragott és festett apró tárgyakat készíthetnek. (Festett faállatok, faragott kopjafák, fokosok, egyszerűbb gyermekjátékok, apró háztartási cikkek, kegytárgyak, kereszt, olvasó, karácsonyi jászol és böleső, stb.)

Amelyik faluban sok az asztalosmunkához és faragáshoz értő ember, akik valamelyes szerszámokkal is rendelkeznek, ott lehet rendezni

5. fafaragó tanfolyamot, amelyen már komolyabb mezőgazdasági szerszámokat, faragott dobozokat, háztartási eszközöket, gyermekszekért, szánkót, stb. készíthetnek a résztvevők.

Amely vidéken van füz- vagy gyékénytelep, sok a szalma vagy kukoricalevél, esetleg az állati bőrok kidolgozásához értenek valamit, ott

6. kosárfonó tanfolyamot (2 hónapos);

7. gyékényfonó tanfolyamot (2 hónapos);

8. szalmafonó tanfolyamot (2 hónapos);

9. kukoricaszárkésztő tanfolyamot (1 hónapos);

10. borkikészítő tanfolyamot (2 hónapos) készít elő a Szövetség.

A háziipari tanfolyam megrendezését bármely község előljárósága, gazdaköre, iskolája vagy faluvezetője kérheti, ahol a tanfolyam megtartását gazdasági, szociális okok kívánatossá teszik és ahol a háziipari termékek értékesítésére kilátás van. Az ilyenirányú kérvényeket a Falu-Gazdaszövetség női szakosztályának kell (Budapest, V., *Báthory-u. 24.*) mielőbb beküldeni, miután az őszi és téli tanfolyamok előkészítő munkája már most, a nyár folyamán folyik.

AZ UR NEVÉT HIÁBA NE VEDD

Nagy tűz a politika, jámbor felebarátaim. Már a régi görög böles megmondotta róla, ha nagyon közel megyünk hozzá, megégetjük magunkat, ha pedig messze húzódunk tőle, megfagyhatunk. Ugy-e, belátjátok, hogy van is benne valami igazság?

Mint minden tűznél, ennél különösen fontos, hogy megállapítsd: merről fuj a szél? Az ördögök katlanából-e, vagy a jószándéku, istenfő emberek házatájékéről? S ha ezt megtudtad, s az utóbbiról győződött meg, menj közel hozzá hogy a szemed lásson, a füled halljon, s a kezéd melegedjék.

Egyre azonban különösen vigyázz. Soha ne helyeseld azok szándékát, akik az Ur nevét hiába veszik. Akár nyíltan mondják, akár intézményeiben gáncsolják, mert végeredményében egytől akarnak. Az ördögök katlanából fuvó szél, az istentagadás, édes testvére az egyházakat támadó veszedelmes sajkázásoknak. Csak az egyik vörös alsóra vetkőzik, a másik fehér pőrere.

Nem igaz keresztényi szándék az egyik sem. Nem világító láng, nem melegítés, nem fényadás. Szakadéka vezet az, mint a hegyi martalócsok családja tüze és ingoványba, mint a bidérefény.

Ha ilyen szófecsérlővel találkozol, kérdezd meg tőle:

— Honnan tudod, felebarátom, hogy az az igazság, amit te mondtál annak? Az a becsületesség, amit a te szíved érez? Az a jó, amit a te lelkiismereted tart annak? S az a boldogulás, amit a te ösztövr képzeleted agyal ki? Hiszen te Isten nélkül akarod elérni azt, amire az ember önmagában képtelen, hogy valóban boldog is legyen.

— Oh, barátocskám, az Ur nevét hiába ne vedd! Politika okából és céljából pedig különösen ne, ha ugy elrejtéd is akaratodat, hogy Istent dicsérned, de — felkent szolgáit elkerüld. Ha mennyországot igérsz égben is, földön is, csak a — templomok elől térsz ki. És sebeket ejtesz, rettenetes sebeket a tisztalelkű emberek hitén és bizalmán. Sebeket, amelyeket később a jószándék ócajával sem lehet tisztára mosni, s a nap minden sugarával kigyógyítani.

— Miért bántod a keresztény egyházak bármelyikét? Hiszen összetartoznak azok a krisztusi tanítással, mint a test a lélelkel. Azok a láthatatlan egyház látható formái.

— Ne okold az Isten jóságát soha azért, amit az emberek rosszasága rontott el. Az igaz hitből ne csinálj politikát, mert akkor Istennel állsz szembe, akinek egyetlen tekintetében több hatalom van, mint amennyivel e kis porszem-világ összes uralkodói és kormányai rendelkeznek . . .

MÉZES JÁNOS

Falu-Gazdaszövetség

Izsák község határához tartozó Reviczky-telepen megalakult a Falu-Gazdaszövetség

Az alakuló közgyűlés a következő vezetőséget választotta meg: elnök: *Dr. Váry János*; alelnökök: *Nehéz Sándor* és *Csontos József*; jegyző: *ifj. Váry János*; pénztárnok: *Gyenes István*; ellenőr: *Deák Ferenc*; ház-nagy: *Aczél János*; könyvtáros: *Pető József*; számvizsgálóbizottság elnök: *Pintér Ferenc*, tagok: *Fekete István*, *Bognár Béla*, *Hangya József*, *Fekete Bálint*; választmány: *Sörös Pál*, *Tímár Mihály*, *Tózsér Béni*, *Kálmán István*, *ifj. Mondok János*, *Konyár János*, *Tózsér József*, *Beke József*, *Csontos Mihály* és *Abonyi Mihály*.

SZÉCHENYI-NAP SERKE KÖZSÉGÉN

Serke gömörmezei községben a pünkösdi ünnepek alatt az Országos Széchenyi Szövetség, a Falu-Gazdaszövetség támogatásával, továbbá a szomszédos *Simonyi* és *Réna-Darnya* községek bevonásával nagyszabású Széchenyi-kulturnapot rendezett. A serkei két tanító: *Bodon József* és *Zachar Irén* ebből az alkalomból oda-oda fáradozással nagyszerű kiállítást hozott össze.

Pünkösdi másodnapján a község kulturházában nagyszabású ünnepség folyt le. Az ünnepség keretében *Macshyih Andor dr.*, a rimaszombati parasztkiskola kitűnő igazgatója tartott a falusi problémákról mélyenlátó előadást. Az Országos Széchenyi Szövetségről és Széchenyi eszméiről *Simor Antal* tartott magas színvonalú előadást.

A műsorban szerepelt a három község énekkara is, amelyek magyar szívvel, magyar lelkesedéssel és igazi művészi készséggel adták elő a szebbnél-szebb magyar dalokat, elnyomatásuk idejének egyetlen nemzeti megnyilatkozásait.

Ezután a Széchenyi Szövetség ki-küldötti színes filmet mutattak be a Hortobágyról, a Margitszigetről és hazánk különböző részeiről. A színes film igen nagy tetszést aratott.

Az est sikeréhez nagyban hozzájárult *Zajdó László* ref. lelkes lelkész lelkes megnyitóböszéde és *Zachar Irén* ref. tanító Széchenyi című szavata-lata. A jóliskert műsoros estét táncmulatság zárta be.

Serke község magyar lakossága igaz magyar örömmel kapcsolódott bele a visszacsatolás óta első ilyen nagyszabású hazafias megmozdulásba. A derek serkei magyarok csupán egyet kérnek: legyenek a hatóságok segítségükre abban, hogy mentesülhessenek a *Rima pusztító kintészeitől*. A mai helyzet ugyanis az, hogy hiába vetnek a Rima vidékén, a víz mindig kiusztatja. A folyó szabályozása tehát a község számára életkérdés.

A pápai szakiskola vándorgyűlése Gyarmat községben

A pápai m. lör. mezőgazdasági szakiskola ifjúsági gazdaköre jóliskert vándorgyűlést tartott május hó 14-én Gyarmat községben. A műsort a szakiskola rajcsapatának díszbemutatója vezette be, majd *Németh József* ifjúsági elnök méltatta a gazdakör jelentőségét a rámutatott a nyilvánosság előtti szereplés fontosságára. Ezután *Erdős Gyula* növendék a tartószántásról, *Török Ferenc* a sertésbetegségek elleni védekezésről, *Gregosits József* a kiszagadagok korszerű fejlesztésének lehetőségéről tartott értekes előadást. Az előadások közben *Kisfalusi Sándor* és *Moraj István* szavaltak, az ifjúsági énekkar és szavalókör pedig hanzulatos számokat adott elő. A zárót *Koperniczky István* mezőgazdasági szakiskolai igazgató mondta.

A piaci árusítás szabályai

Aki nem akar károsodni, kösse magát az előírásokhoz

A Kecskeméten megjelenő Magyar Róna című mezőgazdasági szaklap, amely egyébként a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* hivatalos lapja, legutóbbi számában tájékoztatót közöl

a Budapest székesfőváros nagyvásártelépén és piacain az östermelők által legtöbbször elkövetett szabálytalanságokról.

Mivel a szőbanforgó szabálytalanságok — véleményünk szerint — országos érdeklődésre is számot tarthatnak, azokat alább mi is leközöljük, azzal az ítéssel, hogy gondos elkerülésük a termelő gazda érdeke. Jól jegyezze meg mindenki, hogy:

1. Nyitás előtt árusítani nem szabad.
2. Árusítani csak az östermelői igazolványban lévő fénykép tulajdonosának szabad.
3. Az eladandó árukról az előírásnak megfelelő árjelző táblán az árakat ki kell írni.
4. Az eladandó használt mérleget kétféleképpen hitelesíteni kell.
5. Ürmértéket csak folyadéknál szabad használni.
6. Árut „diszíteni” nem szabad, alul-felül egyformának kell lennie.
7. Dinnyét felvágva eladni nem szabad.
8. Élelmiszert újságba vagy piszkos ruhába csomagolni nem szabad.
9. Tejttermék tisztá ruhába vagy papírosba kell csomagolni, a turófélét külön kell jelezni. (Tehéntúró, savanyúturó, juhtúró, teavaj, főzővaj, tejföl stb.)
10. A lágy gyümölcsöket (eper, szamóca, szőlő stb.) csak kis rekeszekben vagy kis kosarakban szabad árulni.
11. Eladásnál előlegként a vevőtől az áru vételárának felét vagy leg-

alább egyharmad részét kell kérni, mert ebben az esetben a vevő biztosan nem hagyja ott az árut.

12. Az áru eladásánál az irányár figyelembevételével kell az áru ellenértékét a vevőtől kérni.

13. A kocsi oldalán lévő tábla sokszor olyan piszkos vagy rozsdás, hogy a nevet nem lehet elolvasni, ezért gyakran büntetik meg a kocsi tulajdonosát.

14. A nagyvásártelépén virágot és gombát árusítani nem szabad.

15. Egyszerre kevés árut kell kirkadni, hogy meg tudjuk örzeni.

16. A lóparkócot jól le kell kötni, hogy biztonságban legyen.

17. Az elhullott baromfit ne dugja el senki, hanem azonnal jelentse, mert így mentesül a szigorú büntetéstől.

18. El nem adott áruval házalni nem szabad.

19. A kijelölt kerületi piacokon csakis azok az östermelők árusíthatnak kocsiról, akik Budapesthez 30 kilométeres sugáron belül fekvő községekben laknak és külön kocsi-felállási jeggyük van az östermelői igazolványon kívül.

20. Nagytömegű szemetelés a kocsi körül tilos.

21. A hatósági személyben ne lésőn a termelő mindig ellenséges, mert ha szabálytalanságot követ el és nem ellenkezik, simábban kerülheti el a nagyobb büntetés kirovását.

22. Burgonyát Budapestre csak a szállítási napjára kiállított bolettával és az érvényben lévő östermelői igazolvánnyal lehet behozni.

23. Fix árú vevőtől a vevőtől kérjenek (lehetőleg cégjelzéssel ellátott) írást az üzlet megkötéséről, amelyen fel legyen tüntetve a vett áru mennyisége, értéke, a vevő neve, lakása és ideje.

Meg fogják állapítani a szeszfőzésre szánt érett gyümölcs legalacsonyabb árát

A szilvánál előreláthatóan 4, a baracknál 10 filléres lesz ez az ár

Hasonlóan a május 25-én Kecskeméten tartott értekezlethez, június 2-án Nagykőrösön rendezett gyümölcsértékesítési értekezletet a Külkereskedelmi Hivatal.

A nagykereskedelmi kertészeti egyesület elnökének, *Kölkény Dezső* dr.-nak megnyitóját után, *Hessenstein Sándor* gróf, a Külkereskedelmi Hivatal igazgatója, változta a Külkereskedelmi Hivatal gőlját, majd *Szabó Jilek Jenő* aligazgató tájékoztatta az értekezletet a terméskivitel és értékesítés érdekében eddig tett intézkedésekről.

Németországba a termelési idény alatt összesen 11 és fél-millió márká, a cseh-morva protektorátus területére ötmillió csekhonra értékesíteni kell szállíthatunk gyümölcsöt és zöldséget.

Lengyelországba 1115 vagon magyar gyümölcs és zöldségféle vihető le, részben kedvezményes vámtelek mellett. Előnyös a megállapodásunk Svájjal is. Angliába korlátozottan szállíthatunk a kereskedők. Éber figyelemmel kíséri, hogy a termelők lehetőleg megkapják a megfelelő árakat és szigoruan ellenőrzí, hogy az alakínálások ne rontsák a külföldi piacokat.

A márkázást ezévre az öszi-és sárgabarackra, valamint a szőlőre rendelték el.

A külföldön versenyképes csomagolás érdekében a nagyobb termelő-

helyeken, így Nagykőrösön is, a vasutállomások mellett csomagoló-csarnokokat épít az állam. De rendkívül fontosnak tartja a kormány, hogy a gyümölcs belső fogyasztását is minél általánosabbá tegye. Ennek érdekében 63 olyan belföldi állomásra, ahol gyümölcs nem terem, 20%-kal leszállították a gyümölcsfélék gyorsáru fuvardíját. Lehetetlen ugyanis, hogy Budapestet a fogyasztó 170 fillért fizessen egy kiló almáért és a termelőhelyen tíz fillért vásárolt szőlőért a budapesti háziasszony 36, 40 fillért adjon.

A nagy tetszéssel fogadott tájékoztatás után *Dezső Kázmér* polgármester köszönetét fejezte ki azért a mindenre kiterjedő gondoskodásért, amely a kormány és a Külkereskedelmi Hivatal részéről az értékesítés érdekében megvívánult.

A hozzászólások során a termelő gazdák előterjesztették azt a kívánáukat, hogy

a kormány az érett gyümölcs legkisebb (minimális) termelői árát is állapítsa meg,

továbbá, emelje fel a kedvezményes illeték melletti pálinkafőzési kontingenst.

Vaja Béla dr., a földmivelésügyi minisztérium nevében kifejtette, hogy a belföldi kereskedelem számára az árminimálizálás egyelőre nem látszik keresztülvihetőnek. Azonban gondoskodás történik arról, hogy

a szeszfőzésre szánt érett gyümölcs legalacsonyabb ára meg-

állapíttassék. Ez az ár a szilvánál 4 fillér, a baracknál kilőrubelül 10 fillér lesz.

Gondoskodás tárgya lesz a kormány részéről az is, hogy a piacon fel nem vehető friss gyümölcsöt konzervokká, izekké és kocsnyókká, a zöldségféléket pedig szárított áruvá állami intérvenció vásárlásokkal feldolgozzák. Minden remény megvan rá, hogy a termelők az idei rendkívüli nagy termést értékesíteni tudják és megkapják a méltányos árakat.

Csökcentették a csavar- és sodronykötéllárakat

Az árkormánybiztos most fejezte be azokat a tárgyalásokat, amelyeket a csavar- és sodronykötéllárak csökkentése végett a kartebe tömörült vállalatok képviselőivel folytatott. A tárgyalások eredményeképpen

június 10-től kezdődőleg a fogyasztói árak fekete áruknál átlag 26 százalékkal, facsavaronál 27 százalékkal csökkennek.

Gondoskodott a kormánybiztos arról is, hogy a gyári árak leszállításának hatása ne csak a nagy fogyasztó, hanem a kisebb fogyasztó felé is érvényesüljön, illetően tulmenően a viszonteladói, sőt esetleg a fogyasztói árakat is mérsékelte. A csavarárak árszabályozása rendkívül jelentős, miután ezeket a cikkeket az építő-, asztalos-, lakatos-, kovács-, gép-és vaszerkeztőipar, valamint mezőgazdasági és bányászati ipar igen nagymértékben használják. Az árleszállítás gazdasági jelentőségére leginkább az a körülmény világít rá, hogy a fogyasztóközösség az előző évi forgalmak figyelembevételével

évente 750.000 pengőt meghaladó összeggel olcsóbban tudja majd fedezni csavarszükségletét.

A kormánybiztos a csavarárak árleszállítására irányuló tárgyalásaival egyidőben folytatta le a sodronykötéllárral azokat a tárgyalásokat, amelyeknek eredményeképpen a mezőgazdaság céljait szolgáló gözke-kötéleknek eddig érvényben volt árát 8 százalékkal mérsékelte. A tárgyalások további kedvezményeket is biztosítottak a fogyasztóiparok számára, amennyiben a kartebe az egyéb sodronykötélek árát is mérsékelte 4,33 százalékkal.

Az olaszországi marhakivitel zavartalanul folyik

Az olaszországi marhakivitel zavartalanul folyik s örömmel állapítjuk meg, hogy az olaszok az előzetes megállapodásban megszabott 800 db. helyett kétszeres mennyiséget, 1516 db-ot hívtak le. A fiumei piacon a magyar megbízottak és az olasz átvételi bizottság között a minősítés körül kisebb-nagyobb viták előfordultak ugyan, az ellentéteket azonban sikerült áthidalni s ma már az export teljesen szabályszerűen bonyolódik le.

A magyar élőállatexportot irányító szervek tisztában vannak azzal, hogy lejárólag az olasz marhaexportal nem lehet tehermentesíteni a magyar vágómarhapiacot s éppen ezért tárgyalásokat kezdetek Németországgal újabb 8000—10.000 db vágómarha átvételére. Ertesülésünk szerint ugyanakkor újabb 50.000 db sertés átvételéről is folynak a tárgyalások.

Amennyiben ezek a tárgyalások eredményre vezetnek, úgy a magyar állatértékesítés kérdése megoldottnak tekinthető.

Bonczos államtitkárt baleset érte

Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár június 4-én este fél nyolc óraker meglátogatta a szentesi repülőbázis résztvevőit. Az államtitkár a repülőter mellett vizzel tett árkat akart átugrani, de olyan szerencsétlenül esett jobb térdére, hogy nem tudott lábra állni. Beszállították a szentesi kórházba, ahol Bugyi István igazgató, sebészorvos nyomban megvizsgálta és a sérült térdről Röntgenfelvételt készített. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint Bonczos államtitkár térdizületi sérülést szenvedett, jobb térdének belső porca és a keresztcszalag zúdodott össze.

Amennyiben nagyobb vérlemés nem fejlődik, remélhető, hogy a beteg nyolc-tíz nap alatt meggyógyul.

Az olasz szabadidőszervezet tagjainak látogatása

Június 6-án érkezett Budapestre az olasz Dopolavoro különvonata, amelyet a hivatalos olasz szabadidőszervezet 450 tagját hozta Magyarországra. A vendégeket a hazafias magyar munkásság leghatalmasabb szervezete, a Nemzeti Munkaközpont fogadta nagy ünnepélyességgel. A vonattal érkezett Corrado Pucetti is, a Dopolavoro országos felügyelője. A szabadidőszervezet tagjait egész utjukon meleg szeretettel fogadták. Már első nap diszlocálás volt az Operaházban tiszteltükre a kormányzópar, a kormány tagjai s a közéleti élkölesség részvételével. Utjuk a magyar-olasz barátság tüneménye megpecsételése.

Megnyílt a határforgalom Kárpátalja és Szlovákia között

Kárpátalja és Kelet-szlovákia között a márciusi események óta szünetelt minden határforgalom. Mint-hogy a határzáraknak főleg a két-tősbirtokosok súlyos kárát látták, nemrégiben tárgyalások indultak meg magyar és szlovák részről a határforgalom felvétele érdekében. A tárgyalások sikerre vezettek és ennek eredményeként június elsején a határváltást a következő utvonalon engedélyezték: Felsőhalas—Németvágs, Alsóhalas—Übres, Alsóhalas—Fogas, Sárosremete—Felsőcse, Sárosremete—Alsókánya, Sárosmező—Magasrév és Beszk—Magasrév közötti utvonalon. A megállapodás értelmében a határsávi forgalomba magyar részről 56, szlovák részről pedig 60 község területe esik.

Kilenc magyar képviselő kapott mandátumot Romániában

A most lefolyt román képviselőválasztásokon megválasztottak összesen 9 magyar képviselőt, akik a következők: Orosz Károly, Teleki Ádám gróf, Soós Oszkár, Tompa Lajos, Péber János, Bartha Ignác, Ludwig Gyula, Kovács Gyula dr. és Filo Ferenc dr. Kellő szavazat hiányában kibuktak hatan.

A szenátusi választásokon a magyarok közül csak Bánffy Miklós gróf és Guánfás Elemér jött be. Három magyar jelölt kiesett.

A németek egyetlen szenátusi helyet sem kaptak.

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA

A református és evangélikus munkások figyelmébe!

A berlini m. kir. főkonzulátus mellett működő Munkásvédő Iroda az alábbi sorok közlésére kért fel bennünket:

„Evangélikus és református híveinket ezuton értesítjük, hogy Váradai Lajos evangélikus és Kőmivés Dávid református lelkész a protestánsok lelki gondozására Berlinbe érkeztek. Szeretettel kérjük a csoportvezetőket és a tolmácsokat, hogy evangélikus, illetve a református hívek számáról

pontos címmel együtt mielőbb küldjenek értesítést az alábbi címre: Berlin SW 11, Dessauer Strasse 28—29, Ung. General-konsulat.

Kőmivés Dávid ref. lelkész felhívja azokat, akik már eddig szó-tárra az igényüket bejelentették, hogy a szótár ára 1.80 márka, amelyben a postaköltség is benne van. Amint a szótár megérkezik, azonnal küldi a megadott címekre.”

ÜZENETEK

Kengyel János, Voigdehagen Nr. 9, Post Stralsund, Pommern, kéri a Németországban dolgozó csanrádmei szegvári munkástevéreket, irjanak neki a fenti címre. A pénz-reklamálást illetékes helyre továbbítottuk. — Bárdos Mihály, Gottesgabe: Örülünk, hogy sorsukkal elégedettek és jó helyre kerültek. A lapot otthoni címre tovább küldjük; írja meg hozzátartozóinak, hogy anakidején küldjék be az előfizetési díjat. Szívesen köszöntjük mindanyujukat. — Kriston Pál és társai, Boddin: A lapot megindítottuk. Az idén nem lehet postán pénz hazaküldeni, csakis a munkaadó után. — Sz. Molnár István, Schneidemühl: Lapunkat, melyet olyan nagyon várnak már, a csoport részére megindítottuk. Kisebbségét csomagot küldhetek hazulról, azonban ez nagyon körülményes. Nemzetközi postautalványt, vámáru nyilatkozatot nemétül kell kiállítani, ezenkívül nagyon korlátozva van, hogy mi küldhető. Például füstölt hústart, szalonát, kolbászt, stb. küldeni tilos. Használt ruhaneműt, ha küldenek, úgy írják rá a vámáru nyilatkozatra, hogy ajándékképpen küldik, így vámmentes. Romlandó dolgokat sem lehet küldeni. Mi a magunk részéről azt ajánljuk, hogy lehetőleg nem küldsenek maguk után semmit. — Kosa

Sándor és társai, Kartlov: Amilyen jól esett olvasnunk soraikból, hogy mindnyájan jól érzik magukat, munkaadójukkal meg vannak elégedve, annyira rosszul esett hallanunk, hogy a tolmácsokkal baj van. A panaszkokat majd kivizsgálják és azt megfelelően orvosolni is fogják. Megkeresésüket elintézés végett elküldöttük Berlinbe, a m. kir. főkonzulátus mellett működő munkásvédő irodának. — Lukács József, Früchtenuau: Még nem tudjuk megmondani, hogy vámentesen hazahozhatja-e. Csak a hazahozatal előtt válik ismeretessé a rendelet. — Csaba Károly, Nauen: Köszönjük azt a bizalmat és szeretetet, amit irántunk tanusítanak, mi is igyekszünk mindenkinek az ügyét szeretettel elintézni, illetve tanácsunkkal segítségükre lenni. Leghelyesebb lesz, ha a berlini m. kir. főkonzulátus mellett működő munkásvédő irodához fordulnak közvetlenül kérésükkel; ők azonnal elintézik munkaadójukkal az esetleges differenciákat. Addig is legyenek türelmesek. Mindnyájukat üdvözöljük. Megkeresésüket illetékes helyre juttattuk. — Karnyánszky János, Rohrbeck: Legyen megnyugodva, az egész idő alatt összesen 400 márkát küldhetnek haza, amint már közöltük. Nem kell elkölteni a pénzt semmi feleslegesre, a 360 márkán felüli összeget is, felkerekítve 400 márkáig, hazaküldhetik majd. Ezuton kérjük az

eleki tolmácsokat, hogy közöljék a címüket Onnel. — Baranyi István, Neuhoef: Nem hozhatja ki rikonát Németországba. Senkit nem engednek ki külön, ezt egyébként már többször megirtuk a Vasárnapban. Többrendbeli kérésüket elintézés végett elküldöttük a berlini munkásvédő irodához. Reméljük, kérésük mielőbb elintézését fog nyerni. Üdvözet. — Kalas János és társai, Neetzka: Hát csak ezután is magyaros kitarással, szeretettel és összetartással dolgozzanak tovább; derék vasmegei tolmácsuk segítségével megértetik majd magukat, ha magyaros kijelzéssel beszéli is a németet. A 300 márkán felüli tavalyi pénzt is meg fogják kapni hozzátartozóik, reméljük, hogy mielőbb. A tárgyalások állandóan folynak. Sajnáljuk, hogy az ünnepekre nem szerethettünk örömet a csapat tagjaink és a Vasárnapot csak most küldjük; címüket eddig még nem tudtuk, azért késett a lap. Szeretettel üdvözöljük mindnyájukat. — Bohus M. János Kössin; Hegyi Alajos és társai Lisschau; Konec Sándor Grabow; Kiss P. Heilingenrab; Csütő Gyula Kleingewitz; Arnyik István Grabow; Kengyel János és társai Vaigdehagen; Kobilák Gábor Bliesekeov; Bozó József és neje Neetzka; és még többeknek, akik Magyarországról a tavalyi kint maradt márká átutalása ügyében hozzánk fordultak, üzenjük, hogy leveleiket elküldöttük Németországba, a berlini munkásvédő irodához elintézés végett. Most, hogy a pontos címeket is jószásban megkaptuk Önöktől, reméljük, hogy az elintézés mielőbb megtörténik. Ismétlen kérjük türelmüket. — Balog Sándorné, aki Karcagról került Németországba és jelenleg Rosenthal über Strassburg (Uckermark) a címe, keresi férjét, akitől Halleban vált el. Kéri tehát Balog Sándort, vagy vele dolgozó munkatársait, irjanak neki és közöljék férje munkahelyének címet. — Gy. L. Békés: A márká hivatalos értéke ezidőszent 1 pengő 35% fillér; ehhez járul még a Magyar Nemzeti Bank által térített 18%-os felár, amelyet a német munkások által hazaküldött összegük után kedvezményesen folyósít.

Beszámoló négy vármegye gazdasági helyzetéről

A Sopron, Vas, Veszprém és Fejér vármegyék területén működő és Szombathelyen székelő Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara április havi helyzetjelentése az állattenyésztést kivéve általában megnyugtató képet ad a négy vármegye gazdasági helyzetéről. Nagy általánosságban megállapítja a jelentés, hogy a múlt hónap folyamán a kamara területén a földhasználatok és a földárak változatlanok maradtak, a cselelt- és aratóberek terén némi kis emelkedés észlelhető, sem munkahiány, sem munkafelesleg nem volt, a szociális viszonyok általában kielégítőek, a pénzügyi helyzetben sincs változás, a gazdák a mostoha állatértékesítési lehetőségek mellett is iparkodnak adófeltevéseiket kötelezettségeiknek eleget tenni s a közlekedési és szállítási viszonyok rendesek. A jelentés végül megállapítja, hogy a falvakban a huszfogasztás nagyon csekély, mert nem tudják megfizetni az 1.40—1.80 pengős ser-

tésűs árat és 1.20—1.30 pengős marhahusárakat ugyanakkor, amikor a gazda elősúlyban a sertésért 55—60 fillért, a marháért 45—50 fillért kap. Ezen az állapotban, mondja a jelentés, sürgősen segíteni kellene.

A burgonya új minimális termelői ára

A földművelésügyi miniszter június 6-án kiadott rendeletével június 8-tól kezdődően további intézkedésig a belföldi forgalomban az étekezési minőségű válogatott 1939. évi termésű újburgonya legkisebb termelői árat budapesti paritásban métermázsánként 15 (tizenöt) pengőben állapította meg. A helyi termelői ár kiszámításánál a feladóállomás és Budapest-Nagyvásártelep közötti távolságnak megfelelő 13/b vasúti kocsiosztály fuvardíja vonható le. Más címen (kövezetvám, mérlegdíj) levonás nem végezhető. Két centiméter átmérőnél kisebb apró újburgonyáért a fenti árnak legalább a fele (50 százalék) fizetendő.

A drezdai mezőgazdasági kongresszus

Június 6—12. napjaiban tartja meg Drezdában üléseit a XVIII. Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus, amely a Nemzetközi Mezőgazdasági Szövetség rendezésében két-, illetve háromvenkint szokta összegyűjteni a világ agráréletének legkiválóbbjait. Legutóbb 1934-ben fenyves külsőségek között Budapestben zajlott le a XVI. Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus.

A drezdai kongresszuson a kormányt Fabiny István földművelésügyi miniszteri tanácsos, a magyar delegáció főnöke képviseli; míg a magyar Propaganda Bizottság részéről Ivády Béla ny. földművelésügyi miniszter, elnök; a magyar gazdaságszabályozó szervezetei részéről Mayer János ny. földművelésügyi miniszter, a Falu-Gazdaságvetés elnöke, Schandl Károly m. kir. titkos tanácsos, az OKH alelnök-vezérigazgatója és Teógyes István dr. gazdasági tanácsos; a magyar tudományos világ részéről Guóthfalvy-Dorner Zoltán iparügyi miniszteri osztálytanácsos egyetemi m. tanár, vitéz Antalfi Sándor miniszteri tanácsos, több kísérletiügyi, szakoktatási és szövetkezeti szakember utazott ki Drezdába.

Minden munkás gondos figyelemmel olvassa el ezt az oldalt!

Gazdatudnivalók

Rovatvezető: SCHANDL JÓZSEF dr.

A KUKORICA ÜSZÖGJE

egyike azon betegségeknek, melyek kukoricáinkban jelentékeny károkat okoznak; pedig nem lenne nehéz megmenteni tőle földjeinket, ha kivétel nélkül minden gazda komolyan elhatározná a szükséges munka végrehajtását.

A tengeri üszögje tudvalevőleg azokban a kécsszürke dűzsanatokban, (golyvákban) tűnik elő, amely golyvák június végén és július havában a zöld kukoricatövek minden részén fejlődhetnek ki. A legnagyobb szelvények nem ritkán emberfej nagyságúakat, éppen a csövekben találjuk.

A tengeri üszöggyóví bizonyos idő múlva felrepednek s belőlük porzerű fekete anyag hullik ki. Ez nem egyéb, mint az üszögspórák megszámlálhatatlan tömege. E spórák nagyságviszonyairól fogalmat alkothatunk magunknak, ha megfontoljuk Matensers amerikai természetbúvár ama megállapítását, hogy belőlük egy megpedvesített gombostűfjére 30.000—50.000 darab is tapadhat.

Ezek a parányi spórák a golyva felrepedése után széthullanak a szélrózsa minden irányában. Ők azonban fertőzni még nem tudnak, hanem a talajban vagy a trágyában egy másik alak: egy spóra képződik belőlük, melyek áttelnek és amelyek a következő évben a fiatal kukoricatöveket megfertőzik. A fertőzés úgy történik, hogy a szél e kitelelt spórakat a talajról felkapja és a zöld tengerinövénynek bizonyos részéve viszi. Itt a spóra kicsirázik és a tengerinövénynek esetleges — szabad szemmel nem is látható — sebzésén át, annak szöveti közé behatol s kiinduló pontját képezi egy-egy golyvának.

Ebből a leírásból kitűnik, hogy az üszögspóra nem a vetőmaggal jut a jövő évi növényhez, tehát a kukorica-üzögjé irrtásában nem érünk el eredményt, ha a vetőmagot csávázzuk. Itt leginkább célravezető eljárás, ha a tengeriföldet június végén és július havában többször bejárjuk s a mutatózó golyvákat kivágjuk, majd elégetjük, még mielőtt felrepedtek volna.

Sajnos, hogy e munka éppen arra az időre (június-július) esik, mikor az aratás és cséplés is elég dolgot ad a földművesnek, de azért fontos növényünk termelési sikerének érdekében erről se szabad megfeledkezünk.

Ezt a védekezési műveletet azonban minden gazdának el kellene végezni minden holdnyi tengeriföldjén, mert különben egyetlen hanyag gazda földje a következő évre befertőzi újból az egész határt.

VÉDEKEZÉS A HERNYÓKÁR ELLEN

Az ország egyes vidékein az idén szinte katasztrófális méreteket élt a hernyók kártétele. A fákat, növényeket olyan óriási tömegben lepik el, hogy nemcsak a leveleket, hanem a rügyeket is lerágják és kártételük következtében egyes helyeken a fák teljesen kivésznek. A hernyókár a legkomolyabban rendben tartott gyümölcsben is bekövetkezik, mert a

esőben is bekövetkezik, mert a tél folyamán nem tudunk százszázalékos tisztogatást végezni, de meg a hernyók a szomszédban lévő fákról is átkerülnek. A hernyók ellen, rendkívüli kártételre való tekintettel, feltétlenül védekezni kell. Legeredményesebben arzénos vagy nikotinos permetezéssel védekezhetünk, de figyelemmel kell lenni arra, hogy a kajszi- és őszibarack, valamint a mandula arzénel sokszor permetezhető. A permetezést mindenkor olyan gondosan kell elvégezni, hogy a fának egyetlen része se maradjon permetetlenül. Mindenesetre mégis a lomboztatnak a finom megpermetezése fontos az arzénes szerekek s a hernyós hajtások bőséges beáztatása a nikotinos permetéssel!

Virágzó fákat arzénel permetezni vagy porozni nem szabad. Az arzénmérge permetezés céljára, mint úgy nevezzük mérszárzentát a leghasználatosabb. A mérsz bórdoi léhez vagy a permetezésre kész mérszkenlőhöz hátrány nélkül keverhetők a készen kap-

A gyümölcsök piaci előkészítése

A m. kir. földművelésügyi minisztérium A gyümölcsök piaci előkészítése címmel Beke László tollából kitűnő tájékoztató füzetet adott ki. Attól a megmondólástól vezetve, hogy a szabadforgó és a gyümölcstermelők számára nélkülözhetetlen tudnivalók minél szélesebb körben közzéadásra válnak, a Vasárnap az alábbiakban teljes egészében közreadja a füzet tartalmát.

(Első kötetmény.)

A termelők nagyon gyakran panaszkodnak a gyümölcsök bizonytalan és alacsony áron történő értékesítése miatt, amiért többnyire a kereskedelmet és az állami szerveket okolják, holott ha közelebbről azt a dolgot, megállapíthatjuk azt, hogy ebben elsősorban és nagyrészt maguk a termelők hibásak.

Az állam mindent megtesz a külföldi piacok biztosítására s a kereskedelem igyekszik is teljes egészében kiharcolni ezeket a lehetőségeket a megfelelő mennyiségű árunak a kiállításával. Az árat azonban nem ők, hanem a külföldi fogyasztók és a velük versenyző államok szabják meg. A fogyasztók a legkínáltabb minőségű gyümölcsöt vásárolják, ezért fizetik a legmagasabb árat. A gyengébb minőségűek csak alacsony áron adhatók el a külföldi piacokon. A kereskedő lényegében nem javíthatja meg a termelő által eladásra kínált gyümölcsöket, így például az apróbból nem csinálhat nagyot, a zudottat, rothadtat egészségesre, a foltosat folttmentessé, a fergeset fergementessé, az éretlent éretté nem teheti, azt kénytelen kiszállítani, amit a termelő neki elad. A kereskedő igyekszik ugyan az ilyen áruból, az ő városi drága napzámósaival, szigorú válogatás útján némileg elfogadható árut előállítani, de ennek a költségeit mindenesetre bőségesen levonásba hozza a termelőnek fizetendő árból.

A termelők a legtöbbször nem törleszkének arra, hogy nekik elsőrendű gyümölcsök teremjenek, sőt még azokat az eljárásokat sem vizsgálják meg, amelyek minden készpénzkiadás nélkül lényegesen elősegítik az elsőrendű gyümölcsnek a megtermesztését. Ezek közé tartoznak a következő teendők, amelyeket saját fáradságukkal és munkájukkal vé-

ható gyári mérszárzentákészítmények. Ezekből 100 literre 25—40 dkg-ot számítnak. Az arzénos permetlevelet elkészítés után azonnal használjuk fel s minden géptöltés előtt keverjük fel, mert az arzén aránylag gyorsan ülepedik. Ködszerűen kell permetezni, hogy a leveleken és a gyümölcsön egyenletes bevonatot kapjunk.

Nikotinos permetet kajszi-, őszibarack- és mandulafáknál használjuk, de többi gyümölcsfáinknál is gondos munka esetén kitűnő eredménnyel irthatjuk a különféle hernyókat (galagonya pille, gyapjas pille, sárgafarkú és gyűrűs pille, a téli araszalék hernyó) bőséges fűrésztő permeléssel 100 liter víz, 1 kg sárga kenőszappan és 100 gr nyers nikotinos permeléssel. Ha esetleg a permelé nem volna hatásos, ha a hernyók már nagyok, erősek, edzetek, akkor már 150 gr nyersnikotinra van szükség.

Itt különösen fontos, hogy a víz lágy legyen. A kemény vizet egy-két marék szódaállal legyűsük s a szappant lehetőleg meleg vízben oldjuk fel.

A sárgafarkú és gyűrűspille nemcsak a gyümölcsfákon, hanem más lombos fákon is él, tehát a hernyócszék leszedésénél, vagy a permetezésnél erre is legyen gondunk.

(Magyar Szövetkezés.)

zozhatnak el s amelyeket lelkiismeretesen és pontosan végrehajtvá, lényegesen fokozhatják az értékesítést.

1. A tulsúrín kötött gyümölcsöket és szőlőket idejében, a csonthejas termései gyümölcsöket a megcsonthejának képződése, tehát az általánosan ismert tavaszi nagy gyümölcselhullás után, a többit pedig 3—4 héten belül a virágzás után meg kell ritkítani,

mert a sok gyümölcsöt és a sok fűrtöt a fa és a töke nem tudja teljesen kifejleszteni s így azok aprók, alakatlanok maradnak, szeles időben tömegesen hullanak és kukactól, betegségtől könnyen fertőződnek. Éppen ezért a tulvóven megrakott fákon a gyümölcsöt meg kell ritkítani, hogy azok, amelyek a fán megmaradnak, teljes mértékben kifejlethessenek, rcsés szép alakjukat és tetszetős szmüket megkaphassák.

Sulyban a termés kifejlésésénél a fák egy bizonyos határhoz vannak kötve. Így például egy barackfa, amelyik életkoránál, talaj- és éghajlati viszonyainál, ápoltságánál fogva — mondjuk — csak 100 kg gyümölcs kifejlésére bír elegendő erővel, akkor az a fa, ha rajta 2000 darab barack van s azt mind meghagyjuk, akkor ezeknek a barackoknak darabonkénti sulya átlagosan 5 dkg körül lesz (persze vannak közte valamivel sulyosabbak és könnyebbek is). Az azonban a 2000 daraból 1000 darabot a virágzás utáni 2—3 héten ritkítás módján ijeszünk, akkor már a megmaradó gyümölcsöknek az átlagsulya darabonként 10 dkg körül lesz, s ha még jobbat megritkítjuk azokat és csak 500 darabot hagyunk a fán, akkor a termésnek átlagsulya darabonként 20 dkg-os lesz. Tehát, mint látjuk, a megfelelő időben elvégzett ritkítás következtében az összertermés sulyban nem változik, de annál inkább javul minőségében, ami magától értőndőleg az értékesítésnél jelentősi előnyt a termelő szempontjából. Az apró 2000 darab baracknak, amelynek a sulya összesen 100 kg, az értékesítési ára 5—6 fillér kg-ként; a 10 dkg sulyuké 12—16 fillér, míg a 20 dekásoké 30—40 fillér így tehát a nem ritkított fa gyümölcse 5—6 pengőért, a félgye ritkított 12—16 pengőért és a nagygye ritkított gyümölcsöt pedig 30—40 pengőért értékesíthetjük.

2. A ritkításon kívül ügyelni kell a termelőnek a gyümölcs szedésére is

és ezt is a legnagyobb gonddal, tisztára mosott kézzel egyenként és nem fűrtszerűen: 3—4 darabot egyszerre megmarkolva kell leszakítani durva erőszakkal, hanem szépen, gondosan, könnyű kézzel, az egyes gyümölcsöket kissé megcsavarva kell leválasztani szárával együtt, s úgy helyezni el közvetlenül a vázsonnal, vagy puha tiszta ronggyal kibélelt kosarakba vagy ládába. Könnyű kézzel említem azért, hogy a gyümölcsöt az újajainkál meg ne nyomjuk, mert ezek a nyomások, ha mindjárt nem is láthatók szabadszemmel, a szállítás alatt megbarnulnak, foltosak lesznek s a külföldi vevők előtt már mint rothadtak mutatkoznak. Éppen ezért erős munkához szokott kezekkel nem igen lehet benyomásmentes gyümölcsöt szedni, erre az asszonyi és gyerekeknek a legalkalmasabbak. Olaszországban a kajszi- és őszibarackokat keztűs kézzel szedik le a fákról. Nagy körmökkel nem szedjük gyümölcsöt, mert ezek is belenyomódnak a gyümölcs héjába és a husába, tehát vágjuk le szedés előtt rendszeren a körmeinket. Tiszta legyen a kéz, tiszta legyen a kosár vagy a láda, amibe szedünk. Kiműljük a gyümölcsök hamvaságát, mert ez a legolcsóbb eszköz a vevők megnyerésére és illeszkedik a felfokozására. Meggyet, cseresznyét, szilvát, ringlót, almát, korlát okvetlenül teljes szárral szedjük le, míg a kajszi- és őszibarackokat szárral nélkül vegyük le a gallyakról. Minél kevesebb szerszert a gyümölcsöt felületen fogjuk kézbe a gyümölcsöket, hogy így a fáról teljesen természetes hamvas, fáp állapotban kerüljenek a csomagolóládákba és ezekkel a bel- és külföldi fogyasztókhoz.

A szedést sohasem szabad esőben, közvetlenül eső után vagy harmaton végezni, mert a nedves gyümölcs a csomagolásban megped, megfűlled, megrothad s így értéktelenné válik. Csakis száraz időben szedjük a gyümölcsöket. A szedésnél nem szabad elszakadozott piszkos kosarakba vagy ládába többsorosan rakni a gyümölcsöket, hanem puha, tiszta fehér ronggyal kibélelt kosarakba vagy ládába rakjuk, azokat legfeljebb kétsorban egymás fölé, hogy ne zúzzák, ne nyomják egymást. Ne öntsük, ne dobjuk, hanem szépen, mint a hímestojást, kézzel tegyük bele a kosárba a gyümölcsöket. A kosarakat, ládákat ne lóbaljuk, ne rázzuk össze, hanem óvatosan vigyük a csomagolókhöz.

3. A gondosan leszedett gyümölcsöket lehetőleg mindjárt a fa alatt, vagy a legközelebbi csomagolóknál válogassuk meg egészség és betegség, fergesség és foltosság, fajta, nagyság és szín szerint,

mert így fogjuk értük a legmagasabb árat megkapni. Egy ládába csak egyenlő nagyságú, egyforma fajtaú, hasonló színezésű, egészséges, repedés és folt nélküli, fergementes gyümölcsöket rakjunk. Válogassuk külön az aprókat, a hibásakat, a zudottakat, foltosokat és fergeseket, mert ezeket is lehet értékesíteni alacsonyabb áron. Ha ezeket is belekeverjük a szép, nagy, egészséges áruba, akkor annak az árat lecsökkentettük majdnem arra a szintre, amivel a hulladékgyümölcsöket fizetik.

(Folytatjuk.)

Reparator impregnáló

legjobb a lószerszámok, bőrkocsitok és fekete bőranyag puhítására és vízhatlanítására

Reparator impregnáló

a bőranyag élettartamát növeli. Garantált minőség. Kapható 1—5—10—15—20—25 kg-os bádogkannákban, melyek díjmentesek

Főraktár:

KUTSCHER SZILVESZTER
Budapest, VII., Rákóczi-ut. 32.

Minden előfizetőjéül

egy új előfizetőt
kér a VASÁRNAP

KIS VASÁRNAP

IMÁDSÁG

Isten, ki Mennybe' vagy,
Tekints a mezőkre!
Magyar buza magját
Napsugárral szódd be.
Foganjon a sok mag
Megáldott kenyeret,
Megáldott kenyérből
Adj fehér szeletet.

Isten, ki Mennybe' vagy,
Boldog nyarat adjál!
Jöjj közénk is egyszer,
S közöttünk maradjál.
Hosszu évek óta
Árva a te néped.
Mint beteg az orvost,
Hívunk, várunk téged.

Isten, ki Mennybe' vagy,
Boldog nyarat adjál!
Őriző utadban.
Állj meg a magyarnál,
Áldd meg aratását.
Amint tetted régen.
Jóságok Istene.
Könyörülj e népen!

MÓRA LÁSZLÓ

A KÉT TÜNDÉR

IRTA: DÁVID JÁNOS

(Első költemény.)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy kerek erdő. A kerek erdő közepén kristálypatak folydogált. A kristálypatak két partján tarka virágok illatoztak. Innen is, túl is egy köhajtásnyira volt egy-egy rózsabokor. Az innes rózsabokorban lakott egy ifjú tündér, a tulsóban egy tündérléány. Mikor a Hold ezüstsugarával beszórt a kerek erdő lombjait és az erdő muzsikusa rákezdte éjjeli zenéjüket, a tündérek a virágszöngyeken kísérták a kristálypatak partjára és rákezdtek a tündértáncra.

Szólt a zene, csengett a dal, rezgett a falevél, sóhajtott a szél és a tündérléány aranyhaja lobogott a hold-sugárban. Szerették egymást tündérszeretettel, édesálmocsokkal...

— Ugy-e, csak engem szeretsz? — kérdezte a tündér.

— Csak téged, — felelte a tündérléány.

— Ugy-e, mindig?
— Örökké!...

— A következő holdtöltekor elrepülünk a Kék-horvayokba, a tündérléányhoz és áldását kérjük...

— Ugy lesz, jó lesz... — felelte a tündérléány.

Tündérek voltak, boldogok voltak, egymás hajára virágyongyót szórtak a gyémántként csillogó gyöngyharmatot ittak. A Hold ezüst fénye az álmokat szötte selymtekaról a kerekerdőre...

A tánc véget ért s a két tündér elbucsuzott egymástól a rózsakastélyukba. Itt boldogan várták az újabb holdtölteket, amikor a tündérléányhoz szállnak, hogy megáldja őket és egymással legyenek azután mindörökké...

Igy tervezték, így akarták, ámde a kis kerek erdő itt volt Magyarországon, ott, ahol az a kristálypatak még egy futamnyit szalad, azután az Ipolyba tér be.

És akkor volt, hogy ott messze Trianonban, szép hazánkra azt a gyalázatos ítéletet hozták, hogy amit az Isten keze egynek alkotott és ezer év minden veszély közt híven megőrzött, darabokra tépjék.

A Gonoszág nem nézte, hol sért, hol vérez, hol fakaszt könnyet, csak cselekedte, amit a Hamissággal eltoált.

A két tündér boldogan álmódott

rózsakastélyában. Nem gondoltak semmi rosszat, ami szétszakíthatná azt az aranyfonalat, amely szívüket összeköti. Mikor eljött az újabb holdtölte, a két tündér, amint szokta, kinézett a rózsakastély ablakán, hogy szemük fényével üdvözölje egymást. Így szokták egymást köszönteni minden alkalommal.

Ámde most csoda történt. A kristálypatak fölfele átláthatatlan fekete függöny ereszkedett s egymáshoz nem láthattak át. Először szemüket

dörzsölték, hogy jobban lássanak, de mindhiába volt. Majd mindketten lementek a partra. A virágok, amelyek eddig illatos arcukkal mosolyogtak, most szomorúan lehajtották fejüket.

(Folytatjuk.)

Fejtörő:

É . i . a . r . k . b . z . k .
I . s .

Megfejtése: „Birk a, érik a buza-
kudász.”

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Viseljük magyaros ruhát!

A szépséges magyar népviseleteknek ma már jóformán egész Európában híre van s a külföldiek tizezreit vonzza Budapestre a Szent István-heti Gyöngyösbokréta bemutatkozása. Sajnos, az ország igen nagy részében azonban nem járnak már népviseleti ruhákban a falusi leányok, asszonyok, „városi” öltözeteket viselnek még a földmivesszaladók asszonyai is. Most, amikor végre sikerült meggyőzni a városiakat is arról, hogy a magyaros öltözködés és a magyaros ruhadíszítés ápolása nemcsak fontos nemzeti érdek, de egyéni szempontból is előnyös, mert izléses és a legegyszerűbb anyagból készült ruhát is értékessé, szépé teszi, hála Istennek, egyre nagyobb tér hódít a magyar ruhadívat.

A régi gyönyörűséges diszmagyar ruhák viselését csak a gazdagabb osztály engedhette meg magának, hiszen azok selyembrokátból készültek, ezüst-aranycsipkével, drága himzésekkel és így a szerényebb viszonyok között igei társadalmi osztálynak le kellett mondani róla. Ma már azonban másképp áll a helyzet. Ma már nemcsak ünnepélyes alkalmakkor, esküvőre, templomba ölthet a magyar asz-

szony s leány magyaros ruhát, hanem munkája körében, sétán, látogatásra is, mert annak kiállítása nem kerül többé más ruhájánál. Minden leány s asszony szeret kézimunkázni, ne készítsünk addig tehát terítőket, párnákat, szekrénycsikokat, míg legalább egy ruhánkat nem díszítettük fel magyaros himzessel! Hiszen annyiféle gyönyörűsége magyaros díszítésünk van, hogy mindenki kiválaszthatja közüli, amelyik színben, formában a ruhája szabásához illik és izlésének legjobban megfelel. Fekete selymruhához a fehér sarkózi himzés ugy fejt, mint valami magyari ékszer, a szövetruhákát a pamuttal kivarrt torockói, szines buzsáki vagy mezőkővesdi himzés nagyszerűen ékíti; fehér nyári vászonruhákhoz szebb díszítést elképzelnem sem lehet, mint piros vagy fekete irásost, tardi kereszt-szemest, kalotaszegi varrottást, vagy zsubrikát. Nem szükséges agyonkémizmunkálni az egész öltözetet, egy kis himzés a nyakkivágás körül, vagy két keskeny csikben elől a deréknél, esetleg a két ujján egy-egy motívum és kész a magyaros ruha, amelyet minden alkalomkor büszkén viselhetünk.

Fürdőfelszerelés készítése házilag

Aki víz mellett lakik vagy módjában áll szabadban fürdeni, kevés pénzbeli csinos fürdőfelszerelést készíthet magának. A fürdőruhát trikóból, kartonból vagy klotból varrhatjuk meg, úgy, hogy külön szabjuk a nadrágot és külön a szoknyás felsőrészt, vállpánttal vagy vállon két gombbal s szegélynek hozzá valamilyen mintás anyagot használunk.

A fürdőköpenyt legjobban frottriból készíteni, mert az a legtartósabb és legmegfelelőbb, de ha nincsen rá pénzünk, tarkavirágos flannel is megtehető. Csinálhatjuk japán szabásúnak, mert az a legegyszerűbb és a nyaknál sálgallérral díszítjük. Zsebet okvetlen tegyünk rá, hogy a kulcsot, zsebkendőt legyen hová tenni.

Fürdőcipőt is készíthetünk házilag, még pedig úgy, hogy talpunk formáját papírra lerajzoljuk és aszerint elkészítjük spárgafonatból. A spárgát három ágból összefonjuk, a fonatokat aztán szorosan egymás mellé varrjuk. A tetejét klotból szabjuk s az egészét vászonnal kibéleljük. Lehet a talpat filéből is szabni, de akkor nehezen szárad.

Valami tarkamintás anyagból csináljunk aztán táskát is a fürdőkészletnek, fa- vagy csontkarikára huzva. Fürdés után a táskába mindent bepakolhatunk, otthon azonban első dolganak legyen, hogy a ruhát a homoktól jól leöblítsük és mindent alaposan megmossuk, különben a holmink hamar tönkre megy.

Gyümölcsös kosár készítése

Ujabbán fürdés közben a fejre nem tesznek semmit, hogy a haját is érje a napfény és levegő. A hideg vízben való fürdés azonban a hajnak nem nagyon használ s aki annak színét és fényét meg akarja óvni, viseljen fürdés közben gumisapkát. Napozáskor természetesen nem szükséges azt a fején hagyni.

Otthon is készíthetünk csinos kis kosarat, melyben izlésesen felhalmozva adhatjuk asztalra a friss gyümölcsöt.

A kosár vázát drótból készítjük, még pedig úgy, hogy egy kisebb kört formálunk a talapatának, egy nagyobbat a felsőkerületének s a kettőt gyengén meghajlítot 10—15 centiméter hosszú drótdarabokkal kötjük össze, amelyeket egymástól 2—3 ujjnyira helyezünk el. Természetesen ügyelni kell arra, hogy a drótszálak végét jól elhajlítsuk és fogóval összenyomjuk, nehogy megsérthessen valakit. Ezt a vázát aztán megnedvesített és kismított raffiával szépen körülfontjuk stoppolásterület, előbb az alját, aztán az oldalát. Díszítésül lehet szines raffiaszálakat is belehuzni. Ugyancsak raffiával betekert, hajlítot drótszálból fület is készíthetünk a kosárnak. Tálaláskor falevéllel kibéleljük és úgy tesszük bele a megmosott friss gyümölcsöt.

Aranyszabályok

A kis darab maradékszappanoknak rendszeren az a sorsuk, hogy elkallódnak. Pedig a maradékszappan is kitűnően felhasználható szappanokocsonya készítésére. Ha elegendő mennyiségű szappanmaradékunk van, vagdaljuk fel minél apróbbra és főzzük fel szódás vízben. Addig forraljuk, amíg az oldat teljesen fehérré válik, azután pedig hagyjuk kihűlni. A szappanokocsonya hónapokig eltartható. Mosásnál, mosogatásnál egy kanálnyit feloldunk belőle a vízben és ezáltal a mosogást, vagy mosást sokkal tökéletesebben végezhetjük.

Magyar konyha

Burgonyaleves. Néhány burgonyát meghámozva, megmosva sós vízben puhára főzünk. Vékony rántást készítnék apróra vágott hagymával; paprikával megpirítjuk, friss apróra vágott petrezselymet teszünk hozzá és felelesztjük a burgonya levével. Tálalásnál édes tejfölt önthetünk rá.

Zöldbab bundás kenyérral. Gyenge zöldbabot megtisztítunk és vékony darabokra vágva, sós vízben megfőzzük; ha megfőtt, leszűrjük a levét. Piros rántást készítnék, apróra vágott petrezselymet és fokhagymát teszünk hozzá, felelesztjük, hozzátezzük a babot, egy kevés ecetet és sót teszünk hozzá és felforraljuk, tálaláskor tejfőllel leöntjük.

Bundás kenyér. Fehér kenyéret vagy zsemlyét szeletekre vágunk, fölvert tojásban megmártjuk és forró zsírban pirosra sütjük. Melegített tányéron frissen kell tálalni.

Meggyesrétes. A rétesészétát vékonyra kinyújtjuk és egy negyedóránig szikkadni hagyjuk. Addig szép husos meggyet megtisztítunk és ha a tézást kinyújtottuk, rászórjuk, meghintjük porcukorral, zsemlyemorzszával, vagy reszelt mézkaláccsal és fahéjjal. Lelocsoljuk olvasztott vajjal vagy zsírral, széleit felhajtuk és összegyöngyöljük. Bekent tepsihez tesszük és pirosra sütjük. Darabokra vágva és cukorral meghintve tálaljuk.

A vendégforgalom

tizparancsa

Hallóssy István dr. m. kir. kormányfőtanácsos, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal elnöke, megszerkesztette a magyar idegenforgalmi tizparancsolatot, amely így szól:

1. Utazási vágyad tőke; azon légy, hogy ezzel is Hazádat fejleszd! 2. Ismerd meg Hazádat, hogy még jobban megszerethesd és hogy a Hazád is szeressen Téged. 3. Ha szórakozni, vagy sportolni akarsz, a legnagyobbodott Magyarországon ma mindent megad Neked. 4. A Duna—Tisza-partja, a két Balaton és a visszatért Havasok mind Reád várnak. 5. Ha gyermeked van, ne engedd gyermeled addig másóvá, amíg Hazáját alaposan meg nem ismerde. 6. Történelmet, fölrajzot és természetrajzot ne csak könyvből, hanem Hazád tájain utazva is tanulj! 7. Magyar lányok, hitevesek és anyák! Hazánk megszerettetése a Ti feladatok is. Tanítsátok Magyarországot még szebbnek látni. 8. Ismerd meg fürdő- és üdülőhelyeinket, mert a legnagyobbodott Magyarországon minden betegség gyógyítható! 9. A jó szálló és konyha még nem minden. Szórakozás és pihenés is kell. Hagyd pihenni, aki fáradt és csak azt mutassad, aki erre vágyik. 10. Ha hibát találsz, ne panaszold és ne hírszed, hanem közdöl a hivatalokkal és magad is igyekezz javítani azon.

Junius

11 VASÁRNAP

Barnabás

12 HÉTFŐ

F. János, Klendius

13 KEDD

Pál, Antal, Tóbiás

14 SZERDA

Vazul

15 CSÜTÖRTÖK

Jolán, Vid

16 PÉNTEK

Jézus Szent Szíve, Juszttin

17 SZOMBAT

Rainer, Tóbiás

A nappal tartama június 17-én: 15 óra 57 per; a hét folyamán 5 percel nő. — A hold fényváltozása: Újhold június 17-én.

SPORTHIREK

A labdarúgás bajnoki mérkőzéseinek utolsó számait játsszák az egyesületek. A vezetősapatok elhelyezésében az elmúlt hét változást nem hozott. Az élen az Újpest áll, 43 ponttal, mögötte két ponttal a Ferencváros. Harmadik a Hungária 38 ponttal.

A belgiumi Liege-ben a nemzetközi vízikilátás keretében uszóversenyt rendeztek.

A 100 m-es gyorsulás 1. és 2. helyezettjei (Körössi, Ellmer) magyarok. A harmadik Bachmann német. — A 100 m-es hátulást 1. Schröder német, 2. Zunt francia, 3. Lengyel magyar nyerte. — A 4x200 m-es gyorsulást Magyarországon első helyen végzett.

A Német Kerékpáros Szövetséggel kötött megállapodás szerint, június 11-én német-magyar kerékpáros pályaválasztás lesz Budapesten, a Millenáris-versenyterén.

Telesi gróf miniszterelnök tiszteletbeli doktor. A Kormányzó Úr a vallás- és közoktatásügyi miniszter elterjesztésére megengedte, hogy a budapesti királyi magyar Pázmány Péter tudományegyetem gróf Telesi Pál dr. magyar királyi titkos tanácsos miniszterelnököt a földrajztudomány művelése és az egyetemi oktatás terén szerzett kiváló érdemei, valamint a hazának tett nagy szolgálatai elismerésül a bölcsészettudományok és a közgazdaságtudományok tiszteletbeli doktorává avassa és részére a tiszteletbeli doktori oklevelet kiadja.

Négy mártír emlékezete Füleken. Füleken június 4-én, vasárnap délelőtti nagyszámú közönség jelenlétében kegyeles ünnepség keretében leplezték le a cseh által 1919 májusában kivégzett négy magyar vértanú emléktábláját, azon a fán, amelyre a helyi légióparancsnok dróttal felakasztották őket. A négy magyar vértanú: Egnád János, Telegy Ferenc, Öhrenstein Károly és Vilezsd Oszkár voltak. Az ünnepi beszédet Giller János losonci képviselő mondta igen meghatározó és szép műsor keretében. A leplező beszédet Herzeg Ferenc járási főszolgabíró tartotta, aki koszorút is helyezett az emlékmű fölé. Salgótarján város és közönség nevében Förster Kálmán polgármester helyezte el kegyeles szavak kíséretében koszorút.

Nagyszerű repülőbemutató Győrött. A szentesi nagyszabású repülőparádé után, amely megnyitója volt a magyar városok repülő-propagandasorozatának, június 4-én Győrött mutatkozott be a magyar légierő. A repülésfejlesztés szempontjából a győri repülőnap tulszárnyalta az eddigi látottakat, mert a modellezést egészen a motoros műrepülésig a teljes aviatika felvonult, sőt a magyar légierők harci gépei és bombázói is bemutaták az alacsony támadást, a mesterséges kódosítást és a légibombázást. A műsor utolsó száma az összes repülőgépek záró díszfelvonulása olyan hatatosan sikerült, hogy a magyar repülésről valóban elmondhatjuk: világvizonylatban is megállja a helyét. A repülőbemutatót harmincezer főnyi közönség nézte végig.

Újabb szlovák határsértés. Az április 7-iki magyar-szlovák határrendezés során a Szlovákiához visszacsatolt Pálc és a magyar területen fekvő Nagykapos között május 31-én délután 4 és 5 óra között szlovák részről súlyos határsértés történt. A magyar határőr a Feketemező mellett húzódo határon, magyar területen igazolásra szólított fel egy férfit és egy asszonyt. A férfi válasz helyett kétszer a magyar határőrökre lött, akik közül az egyik szintén fegyverét használta és golyója az asszonyt karján könnyebben megsebesítette, a férfinék pedig a tüdőt ment keresztül. Mindkettőt be szállították az ungvári kórházba. A férfi állapota súlyos.

Ormánási szöttekiallítás nyílt meg Pécsen. Pécsről jelentik: A Turul-szövetség Kanizsay Dorottya női törzsenek rendezésében nagyszabású ormánási szöttekiallítás nyílt meg Pécsen. A megnyitási ünnepségen megjelent Nikolics Mihály főispán, Virág Ferenc megyéspüspök, Makay István polgármester, vitéz Horváth István alispán és még sok más előkelőség. Az ünnepséget Majtényi Géza, a Turul szövetség kerületi vezetője vezette be, majd Somogyi Ferenc egyetemi magántanár, országgyűlési képviselő mellátta a kiállítás jelentőségét. A kiállítást íránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Visszaállítják helyére a rozsnói Kossuth-szobrot. A rozsnói Kossuth-szoborbizottság kezdeményezésére június 18-án újabb leleplezik a helyreállított Kossuth-szobrot. Az ünnepségen a kormányt Jaross Andor miniszter képviseli. Kossuth Lajos szobrát Rozsnó eredetileg 1907-ben állíttatta fel. Róna József szobrászművész alkotását a cseh megszállás alatt a városgháza egyik helyiségében őrizték, mert a cseh katonaság az impériumváltozás első napjaiban azt ledöntötte.

A budapesti angol követ leánya édesapjának titkárnője lesz. Owen St. Clair O'Malley, az új budapesti angol követ 24 éves leánya, Jane Landonban megszerezte a gyors- és gépiróni oklevelet és most Budapestre utazott, ahol titkárnője lesz atyjának. A törekvő fiatal hölgy tökéletesen beszél németül és franciául. Midőn atyja 1937–38-ban mexikói követ volt, megtanult spanyolul is, hogy atyja oldalán a háziasszonyi teendőket elláthassa és kifogástalanul elegendően összes társadalmi kötelezettségeinek.

Vásári vonatok. Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy kellő számú jelenlétek esetén június 11-én a következő vásári vonatokat indítja: Budapestről Szegedre, Kassáról Szegedre (kétnapos vonat) és Bajáról Szegedre.

Hetven ember tűzhalála egy mexikói moziban

Megdöbbentően súlyos tűzkatasztrófa történt a mexikói Morelos állambeli Zacatepec városka mozgóképszínházában. Vasárnap, június 4-én előadást tartottak a moziban és mintegy 800 ember szorongott a nézőtérben.

A bemutatott film egyik jelenete nagy tüzvésztt ábrázol. Amikor ezt a jelenetet pergették, kigyulladt a filmtekerecs a vetítőkamrában. A láng nyomban magasra csapott és a tisztára fából készült épület pillanatok alatt tűzbe borult. Borzalmas pánik támadt, az egész közönség fejszvetten menekült a kijáratok felé, esztelen kavarodás, láрма, sikoltozás és jajtás közepette az emberek egymást taposták le. Az eddigi jelentések szerint mintegy 70 embert halálra gázoltak, azonkívül több, mint 150 ember súlyosan megsebesült a tűzben és a tolongásban.

A tűz hamarosan a szomszédos épületekre is áttért, egész utcasorok égtek a felhőig csapó lángokkal. Az egész városka lakossága felzaklatott hangyabolyként menekült, a várost valóságos kiürítették a tüzvész elől. Az esti órákig körülbelül 30 ház elpusztult.

Nyolcszázötvenhat évvel előzött találták meg a Szent Jobbot. A Szent Jobb megtalálásának nyolcszázötvenhatodik évfordulóját ünnepelték június 4-én a budai királyi várplébánia templomában. Mészáros János érseki helytartó, a Szent Jobb öre, magasszárnyalásu szentbeszédet mondott, utána Litánia következett a Szent Jobb kitévelés, szentgimnáziummal és ereklyetisztelettel.

Kettős szerelmi öngyilkosság nikotinoldattal. Az egyik sarkadi szállóban június 2-án délután megszállt Fetz Gyula kereskedősegéd és sógorja, Fetz Józsefné. Mivel másnap délelőtt sem hagyták el szobájukat és kopogtatásra nem adtak választ, a szállóla személyzet rendőrt hívott és feltörte az ajtót. A szobában az ágyon fekvő holtan találtak az asszonyt és a padlón szintén holtan hevert a férfi. Megállították, hogy nikotinoldattal mérgezték meg magukat. A rendőrséghez intézett levelében azt írták, hogy reménytelen szerelmük miatt lettek öngyilkosok.

Megnyílt a szegedi ipari vásár. Ünnepélyes keretek között nyitotta meg június 3-án Varga József dr. ipartügyi államtitkár, Szeged város országgyűlési képviselője, a szegedi ipari vásárt. Az államtitkár és kíséretét Reimer Ferenc, a szegedi kereskedelmi és iparkamara, valamint a vásárrendező ipartestület elnöke üdvözölte. Varga József megköszönte az üdvözlést és tolmácsolta Telesi Pál gróf miniszterelnök meleg üdvözlését, majd hangoztatta: ez a vásár is bizonyossága annak, hogy a magyar iparosság a jobb jövőbe vetett hittel bízokodva, halad előre és céltudatos munkájával nagyszerű eredményeket ért el. A kézműiparosság a magyar életközösségnek és kulturának talán mostoha sorssal küzdő, de fáradhatatlan harcosa és a külföldön is megnyerte a jólétesű közönség tetszését. Az államtitkár a vásár megnyitása után megtekintette a vásár és a kiállítás egész területét és a látottak felett a legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

Országzászlóavatások a felszabadult Felvidéken. A csallóközi Csütörtök közönsége a lakosság lelkes tömegei jelenlétében avatták fel az országzászlót. A községgháza előtti térségen tábori misével kezdődött az ünnepség, majd a Himnusz után Sinkó János plébános mondott megnyitót, Bartal Kálmán főjegyző ígért arra, hogy a csütörtöki magyarok híven megőrzik a zászlót. — A visszacsatolt Felvidéken fekvő Alsószeli község ugyancsak országzászlót avatott, amelyet a fővárosba elszármazott falubeliek ajándékoztak szülőföldjüknél. Száztagú küldöttség vitte Alsószelbe Mendel Ernő tanár vezetésével az országzászlót, amelyet a község és a környékbeli falvak népének jelenlétében avattak fel.

Kun Béla Amerikában bomlaszt. Egy amerikai bizottság előtt Horváth Mosley tábornok azt hangoztatta, hogy az Egyesült Államok zsidóságának meg kell értenie, hogy 120 millió amerikai nem engedje magát sem egészen, sem részben zsidóktól kormányozni. A tábornok felolvasta a kommunizmusnak és a zsidóságnak amerikai szerepéről szóló jelentését, ismertette a zsidóktól irányított bolsevista forradalmat és a jelenleg az Egyesült Államokban tartózkodó Kun Béla tevékenységét.

Meggyilkolta hamiskártyás társát. Június elsején éjszaka Karpincz Jenő alkalmi munkást a fővárosi Úteg-utca 47/a számú házban ismeretlen tettes agyonverte és a pénztárcáját elrabolta. A rendőrség alig néhány órány nyomozás után megállapította, hogy a tettes Horváth Béla 26 éves kubikos, aki lakótársa volt az áldozatnak. Horváth Béla, amikor a detektívek előállították, keletlenül bevallotta, hogy ő gyilkolta meg munkástársát. Elmondta, hogy néhány nappal ezelőtt Karpincz kártyán elnyerte tőle 24 pengőt kitévő egyhety kerestet, de meggyőződött róla, hogy Karpincz hamisan játszott. Ettől kezdve leste az alkalmat, hogy lakótársán bosszút álljon s tőle a pénzt visszaszerezze. Június elsején tudomására jutott, hogy Karpincz nagyobb társasággal kártyázik és jelentős összeget nyer. Elhatározta, hogy rajtaüt a kártyázókön. Karpincz megmeri és a pénzt tőle visszaszerzi. Nem volt szándékában Karpincz agyonütni, a verekedésnek véletlenül lett halálos vége. A rendőrség a gyilkost letartóztatta.

Jó hangszereken játszott a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos híri hangszereken játszhat: Budapest, V/15, Királyi-utca 58–60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Elviselhetetlen hőség New Yorkban. Az Északamerikai Egyesült Államok keleti partvidékén néhány nap óta elviselhetetlen hőség uralkodik. A hóhüllámnak már több halottja is van New Yorkban. Érdekes, hogy ugyanakkor a grónlandi vizekről tömegesen jönnek a jéghegyek az amerikai partok felé, úgyhogy a haditenzereseti minisztérium kénytelen volt rádióátváratban figyelmeztetni az összes hajókat, vegyenek déli irányt, mert az északi partvidéken jéghegyek veszélyeztetik a hajózást.

Zsidók nem használhatnak olasz hangzású nevet. Az olasz minisztertanács legújabb határozata folytán a zsidók számára lehetetlenné teszik „arja jellegű” nevek használatát. Még olyan zsidó családoknak is, akik már hosszú idő óta olaszították nevüket, fel kell venniük régi zsidóhangzású nevüket. Elhatározta továbbá a minisztertanács azt is, hogy a zsidók végrendeletkezési jogát korlátozzák.

Rövid
történet

OROSZLÁNOS MESTER

IRTA: BÉKEFFI JÓZSEF

Az oroszlános mester: így emlegették Bencsiket, a kádárt Rókuson. Mester volt a javából. Olyan remek hordókat készített, amelyeknek a híre még Tokajig is eljutott.

Műhelye a nagyudvar végében lapult. Elöl az utcai részen állott az emeletes épület. Egy borbély tulajdona. Három család lakta a házat: a borbély, egy nyugdíjas vasutas és az én szüleim. A házat oroszlános háznak hívták, a mester cégtáblája után. Ez a cégtábla egy hatalmas oroszlánt ábrázolt, amely hordón ült. Ezt az oroszlánt véste, vagy égette bele Bencsik a hordóba.

Nem hiába lett híres Bencsik. Felsőrszágban nem találtak az övéinél jobb hordókat, különösen az óriási kilencven-száz akós hordói voltak valóságos műremek, fenekükön egy majdnem eredeti nagyságú oroszlánt. Elszállításukig ezek a hordók az udvaron állottak. Létrával másztam fel a tetejükre. A hordók tetején tanultam, rajzoltam, vagy olvastam. Félnapot is eltöltöttem a hordók vagy farakások tetején, amelyekről a kerítésen keresztül kiláttam a vasutállomásra.

Bencsik mester rendszerint két leánygyel dolgozott. Szép időben az udvarra helyezte ki a műhelyt. Óráig elnéztem őket. A széles, faragóbard egy vitte a kemény fát, mintha csak vajat szelnének vele. Az otromba fahasábköbök negyedórák alatt faragták ki a sima dongát.

A segédekre már nem emlékszem, de a mestert nem lehet elfelejteni. Nem alap nélkül választotta cégérül az oroszlánt. Roppant nagy feje volt a kismenő embernek. Karja csupa feszülő izom, arca rozsdavörösré égett. Szakállja, bajsza és haja is vörös és torzonborz. Szeme szürke és vadul villog és állandóan morog és veszekszik, ha mással nem, hát önmagával.

Elhültem, amikor elsőízben láttam, hogyan tenyerelte képen a segédet. Két bárdcsapás között egy útés a balkeze fejevel és a szeliden megfeynyített segéd ész nélkül rohant a kúthoz. Jól megmossa a vérző száját, megy vissza a bakhoz és dolgozik tovább, mintha misem történt volna.

De önmagával sem volt kíméletesebb. A dongarakáson ülve figyeltem meg, hogyan bünteti meg magát egy ügyetlen bárdcsapásért. A bárdot belevágja a bakba, ökleit a magasba lódtítja, aztán leesjt a saját fejére. Fájdalmában felnyög, megrázza üstökét, belemarkol lógó hajzatába és egész csomó haját tépi ki. A hajcsomót a földre rázza szétnyitott tenyeréből és dühösen rápatos.

— Dögölj meg, kutya — morogta dühösen.

Igy képletesen megölve magát, visszamegy a bakhoz és nyugodtan dolgozik tovább. Lesujt a fára és utána, mint egy kiséző zene hallatszik: hrr! hrr!

A mester a hordót nagyon szerette, de a beleváló iránt is olthatatlan vonalmat érzett. En állandóan kéznél voltam és engem szalajtott borért.

A faragást hirtelen abbahagyva, berohant a műhelybe és onnan kiáltott ki az udvarba:

— Peti fiam! Peti, kapd a lábad a nyakad közé.

Lemásztam a hasábhégyről, vagy a hordó tetejéről és jelentkeztem a

műhelyben. Bencsik kezembe nyomta a bor árát, meg a zoldsinüli literes üveget és megfenygetett:

— Aztán ne lobogtasd az üveget... Te tudod, hogy nem szeretem a bort, csak kiszáradt a torkom... De a szomszédok megszólják az embert. Na, hajde!... De ne lobogtasd azt az üveget.

Egyhajtásra kiitta felét az üveg tartalmának. Utána szorgalmasan dolgozott tovább.

Egyziben a hordó összeállításra nem ment simán. Akárhogy illegette is a mester, a hordó nem állt össze. A tulós donga nem passzolt. Próbálta így, próbálta úgy, de nem sikerült. Morgott, szitkozódott, mérgében elküült az arca a fejébe tóduló vértől. Ekkor Bencsik felordított, valami artikulátlan állati bödülés szaladt fel a torkán és fejfel nekiszaladt a műhely falának. Az önfenyítés után percekig szédülten támolygott az udvaron. Azt hittem, összeesik. Homlokán öklömnny daganat támadt. De még csak le sem ült, újra nekifogott a munkának és a hordó estig el is készült.

Vasárnaponként is a mesterrel szórakoztam. A könyvkereskedésben használt regényeket vásároltatott velem és azokat olvastam fel neki. Csak a vértől csepegő kalandortörténeteket, vagy a háborzongató detektívregényeket szerette. Mialatt én olvastam, megivott vagy három liter bort, ettől elálmósodott, megvetette a műhely sarkában felellított ágyat, kifizette a husz krajcárt, ami a felolvasásért nekem járt és jóéjszakát köszönt. A kapott pénzen színházba mentem, ami némi kárpótlást nyújtott a délutáni fárasztó munkáért.

Igy mélyült el közöttünk a barátság az évek hosszu során. De egyszer történt valami, ami egészen megzavart. Bencsik pünkösdi vasárnapján kijelentette, hogy nem kell neki az olvasmány. Jobb időtöltést talált. Délután a legnagyobb ámulatomra feketébe öltözött. Gomblyukába piros szegfűt tűzött. Haját megfésülte, bajszát, szakállát rendbehozatta és Uram-bocsás, kékfestő-könyvént sem vette magára. Cipőt húzott. Ez volt a legszokatlanabb látvány. Mert a mestert csak mezitláb vagy papucsban láttam ezidáig. Még a városba is papucsban ment, ha valami vásárolni valója akadt.

Pünkösdi után a mester egészen megváltozott. A segédeit „édes fiamnak” titulálta, a könyvkereskedőnél megvette a „Jó modor” című kézikönyvet. Esténként ezt olvastatta, sőt egyes részeket meg is tanult belőle. Egyszer a műhely ablakánál hallgatódzom és a mester a következő szónoklatot tanulta fennhangon:

— Imádotól hölgyem, engedje meg, hogy ünnepélyesen és hódoló szívem melegeivel megkérjem kicsi kezét.

Bántotta a büszkeségemet, hogy Bencsik nem közölte velem a tervét. De mégsem árultam el. A vasutas-család vidékre költözött. Bencsik kivette a lakást és mindjárt be is hozatta a menyaszonny butorait. Így értesült az utca a mester nősüléséről.

Aratás után meg is jött a menyecske. Nagy, erős asszony volt Terka néni. Pár napra Bencsik az öreg segédre, Miska bácsira bízta a műhelyt, de már két hét múlva ugyanazzal a baromi szorgalommal dolgozott, mint legénykorában. Dol-

gozott, pofozta a segédeket, morgott és veszekedett, épp úgy, mint azelőtt. Borért is csak egy szalajtott át a Patkós kocsmába, mint az esküvő előtt.

Egy délutánon, amikor megjöttem a borral, Terka néni éppen a műhelyben tartózkodott. A mester rám kacsintott.

— No, Peti, tedd csak a ládára azt a sellakot.

En megérttem a titkolódzás okát, de az új asszony nem esett a feje lágyára, orrához emelte az üveg száját, beleszagolt, elfintorította az orrát és a földhöz vágta a borral telt üveget.

— Takarodj ki a műhelyből — rivallt rám a dühtől kipirulva. — Meg ne lássalak itt mégégyeszer, mert le-töröm a derekadat.

Bencsik, az oroszlános mester nem védett meg. Egy szót sem szólt. Ijedten menekültem ki az udvarra, ahová még sokáig kihallatszott az asszony pattogó hangja. Hogyan intézték el egymás között a borkérdést, azt nem tudtam meg, mert Bencsik mester soha többé nem állt velem szóba.

Ilyen csufosan végződött gyermekkorom egyik legmeghittebb barátságom.

A mi költőink

Három a tánc...

Csikországban halványabb a rózsza,
Könyv öntözi, nem pereg le róla.
De az arca piros minden lányinak,
Mert mindig a szebb napokra várnak.

Székely pajtás, három a tánc, járjad.
Arra vigyázz, köbe ne üsd lábád.
Rabja voltál bitórló oláhnak:
Mégvirrad már, eltiúnek az árnyak...

GYUTAY ISTVÁN
(Magyarszerdahely)

Ha ránézek...

Kislány, a te kibertedben
Kinyitott a rózsza,
De hasonlít, kislány, terád
Az a piros rózsza.

Olyan bíbor a te areod
Mint a piros rózsza,
Isten bizony, te vagy kislány
A legszebbik rózsza.

Ha ránézek drága kincsem
Szép piros orcadra,
Szeretnék egy csókot adni
Világészép orcadra.

K. FÖLDES IMRE
(Kötelek)

Szülőnyám a fekete föld...

A természet gyermeke vagyok.
Testvéreim a dalos madárkák,
Szülőnyám a fekete föld,
Szerelmesem a virágok s a fák...

A természet gyermeke vagyok.
A madár dala énrólam mesél,
A hulló fatombok velem sírnak,
Ha ajkaim az elmulásról beszél...

A természet gyermeke vagyok.
A természet gyermeke vagyok.
Testvéreim a dalos madárkák,
Szülőnyám a fekete föld,
Szerelmesem a virágok s a fák...

MAJZIK MÁRTON
(Mesterszállás)

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

hiszek az emberiségben,
hiszek a hazámban,
hiszek a menyországban;
remélem az elsőnek
tökeletesülését, a
második virágzását, a
harmadik örök üdvét;
szeretem a hármat
együtt... S ami tehetségem
tőlük, minden erőmet e három
elérésére fordítom s ez a munka
— az élet... S e munka nincsen
öröm nélkül: e munkának sikere
a gyönyör. Aki a munkájában nem
találja föl az örömet, az nem élő:
az csak kenyérvető halott. S ez
életnek örömei magasztosak.
Enyim a természet világa. A fák
növéseben, a csillagok hullásában
tanulom ismerni az Isten hatalmát,
s a természet alkotó erejét; a növények
az én barátaim, s a benőnk
rejlő győgyerőt megvallják
nekem. A négy elem minden me-
teorjai hozzám beszélnek, s a por-
szem és a vízecspp csodákat mu-
tatnak nekem. Enyém a tudományok
világa, melynek magasan
minél fejlebb hágok, annál sze-
leesebb látkör kerül el kö-
rölem, bámulatos új országaival,
mik közül csak egynek is min-
den titkait megismerni, rövid az
élet. S a tudomány titkainak győ-
nyöre több, mint mindaz, miket
szomj, és éhsé vársz megohajt.

(Jókai Mór gondolataiból.)

IGAZGYÖNGYÖK

Az igazság közepén van, mondják,
s a mérleg nyelvére céloznak. S ez
igaz is addig, amíg az egyik serpe-
nyőbe ökröt, a másikba nyulat nem
tesznek. Akkor már az ökr fölé
hajlik.

A becsület utja nem mindig ível
fölfelé, s a becstelenségé lefelé.
Egy azonban bizonyos, hogy soha-
sem haladnak egy irányban, de
gyakran keresztezik egymást.

Mi a babona? A tapasztalat elfe-
dülése.

Találja ki!

Két testvérnek van egy da-
rabka szőleje. Hordóállományuk
mindössze két 12 hektós, egy 5 és
egy 7 hektós hordó. Termett
összesen 12 hektó boruk, amelyet
pontosan szeretnének megfellezni,
semmiféle mérőedényük nem állt
azonban rendelkezésükre az emli-
tett négy darab hordón kívül. Ho-
gyan csinálták mégis, hogy némi
fejtörés és töltögetés után mind-
két 12 hektós hordóban 6—6
hektó bor volt?

A levelezőlapra irt megfejtéseket a
Vasárnap szerkesztőségének címére
(Budapest, V., Bátorhy-utca 24.) kell
beküldeni, tíz napon belül. Elkészve
érkező megfejtéseket nem veszünk
figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között,
akik helyes megfejtéseket küldenek,
előfizetőbarunk tagjai és előfizetési
díjhátraléuk nincs.

A Találja ki! eredményét a 27-ik
számban közöljük.

A 21-ik számban közölt Találja ki!
megfejtése:

Magyar Élet Pártja.

Beérkezett ötvenhat helyes me-
fejtés. Könyvjuttatmal küldtünk

Kovács József (Babót)

előfizetőnk címére.

Egy kis mosoly

Kohn örömmel mondja a feleségének:
— Képzeld, Zálíkáim, elmúlt a rheumám.
— A fene egye meg — harsogja az asszony — akkor honnan fogjuk tudni, ha időváltás lesz?

— De kérem — hebegi a portás — tessék válni parancsolni. Ki legyen az a hölgy?
— *Övezgy Sztalinne* (Az orosz szovjet rettegő vezérének neve Sztalin.)

— Te, a virágkültúrán kaphatnál egy jó állást.
— Mint mi?
— Mint *mákvirág*.

Két barát találkozik az utcán és így beszélget:
Egyik: Szervusz, mi újság, hogy megy neked?
Másik: Köszönöm, remekül. Tudod, én térképrajzoló vagyok és a napokban egy olyan munkát kaptam, amit éveken keresztül csinálhatok és mégse leszek vele kész.

Egyik: Hát mit kell rajzolnod?
Másik: Egy *Európa-térképet*.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. J. Besenyőzög. Ön 1931 december elseje óta előfizetőnk. Üdvözlét. — G. A. Héves. A feladott pénzről nyugtát kaptam, azon rajta van a csekkaszámlatulajdonos neve és címe. Irjón oda egy leveletlapot és kérje vissza pénzt, mert tévesen utalta be hozzájuk.



VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÓZSDE

Fővárosi árak június 6-án

Készárúpiac. Buza tiszavidéki 77 kg-os 20-20.25, 78 kg-os 20.20-20.45, 79 kg-os 20.20-20.65, 80 kg-os 20.50-20.75, felső-tiszai 77 kg-os 19.85-20.10, 78 kg-os 20.65-20.90, 79 kg-os 20.25-20.50, 80 kg-os 20.35-20.60, Duna-tiszaközi 77 kg-os 19.85-20.65, 78 kg-os 20.05-20.25, 79 kg-os 20.25-20.45, 80 kg-os 20.35-20.55, félmezejei 77 kg-os 20-20.25, 78 kg-os 20-20.45, 79 kg-os 20.40-20.65, 80 kg-os 20.50-20.75, dunántúli 77 kg-os 19.95-20.20, 78 kg-os 20.15-20.40, 79 kg-os 20.35-20.60, 80 kg-os 20.45-20.70; rozs pestvidéki 13.20-13.40; takarmány-árpa elsőrendi 16.50-17.00; sörárpára kiváló 20.50-21.25, prima 19-19.50; zab elsőrendi 24.50-24.75, középminőségű 24.40-24.50; tengeri tisztált 16.65-16.75; takarmányliszt: buzakorpa 13.25-13.40, s-ás liszt 15.75-16.25 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Rozs júniusra 12.80-12.82; tengeri júliusra 17.10-17.12, augusztusra 17.80-17.32 pengő métermázsánként.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi tenyésztés a törvényesen védett Rákospusztai baktériumölő

nélfk. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII. Dohány-u. 84. II. sz. 2. Árak: Demijonál ab Budapest 3 4 6 8 10 15 20 3 70 4 80 7 10 9 10 10 80 16- 21 20 **Tanulmányos prospektus e lap olvasni ingyen!**

Vetőmag. Kőles, fehér 18.50-22, vörös 18.50-20, egység 17.50-18, rökmag, nagyemű 27-28, kismemű 23.50-24.50, dohos 22-22.50, mák, kék 130-135, expresszorsó 18.50-21, muhamag 21.50-22, szeszöbliköny 36-38, csillagfürt 12.50-13 pengő mm-ként.

Abtrakarmány. Árpakorpa 14-14.50, borsóhéj 20.10, buzakorpa 14-14.50, buzakarmányliszt 16.50-17, napraforgó-pogácsa 15-15.50, kókuszpogácsa 14-14.50, repecpogácsa 12-12.50, lenmag-pogácsa 16-16.50, szárított répaszélet 12.50, rozskorpa 14, melész 10.50, halliszt 45 pengő mm-ként.

Takarmányvásár. Rétságna Ila 6-7.50, IIIa 5-5.50, lucernaszéna 5.50-7.60, rozszalma 3.50 pengő mm-ként.

Vágómarhavasár. Árjegyzés elősúlyban: bika, magyar Ila 40-43, tarka Ila 55-58, Ila 46-54, Ila 40-45, ökör, magyar Ila 58-66, Ila 46-57, Ila 35-44, tarka Ila 70-76, Ila 52-68, IIIa 38-50, tehén, magyar Ila 58, tarka, extrém 74, Ila 64-71, Ila 48-63, IIIa 35-47, növendék 40-66, kicsontozni való 16-34 fillér kg-kint.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Ia belföldi jármosókrök (tarka) és beállítani való tinó 54-58, Ia belföldi jármosókrök (fehér) és beállítani való tinó 56-60, 1 1/2 éves üsző 50-55, 1 1/2 éves tinó 50-55, fiatal, friss fejestehen 75-95 fillér kg-kint, elősúlyban.

Juh. Külföldnek megfelelő Ia fiatal ürü darabonként 50 kg súlyban 44-48, Ia fiatal bárány páronként legalább 80 kg súlyban 50-55 fillér kg-kint, etetés-tartás után gazdaságban mázsálva, 3 kg súlyvevőnással.

Borjuvásár. Árjegyzés elősúlyban Ia 102-106, kivételesen 108, Ila 90-100 fillér kg-ként.

Lóvásár. Csikó 40, könnyebb kocsió (hintós és jukker) 60, igaz kocsió (nehéz nyugati fajta) 425-750, igaz kocsió (könnyű nyugati fajta) 250-420, öszvér 75-140, alárendelt 16 30-250, vágó 16 14-200 pengő darabonként.

Sertés. Szedettsertés Ia 90-104, Ila 94-98, silány min. 82-92, angol tőkesertés 96-99 fillér kg-kint, elősúlyban. A vidéki malac ára szimultánözva 100-110, szimultánözatlanul 100 fillér kg-kint.

Hus. Ökörhús, Ia egészben 140-144, hátúlia 150-172, eleje 120-124, szegye 116, tehénhús, Ia egészben 120-122, hátúlia 134-136, eleje 110-112, szegye 104, ökör és tehénhús, Ia egészben 98-116, hátúlia 108-122, eleje 90-102, szegye 90, kicsontozni való 60-80, borjú, élött, bórben, Ia 150-164, Ila 136-148, borjú, eleje 130-136, leborzótt, eleje 130-136, hátúlia, Ia 182-190, Ila 160-180, juh, Ia 90-100, Ila 86-88 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr minden súlyban magyar 1.05, tarka 1.15. Borjubőr, hosszú lábbal 1.40-1.45, rövidlábás borjubőr 1.50-1.55, birkabőr 0.55-0.60, báránybőr 0.70-0.80 P, zöldsúlyban, kg-kint.

Hal. Ponty, élő 120-200, szeletelt 90-150, jegelt 100-150 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 1 darab 200-380, 1 kg 130-135, csirke, rántanivaló 1 kg 130-140, ruca, hizott 1 kg 120-150, lud, hizott 1 kg 140-135, pulyka, hizott 1 kg 110-130. **Vágott baromfi:** Tyúk 1 kg 110-165, csirke, rántanivaló 1 kg 220-270, ruca, hizott 1 kg 150-200, lud, hizott 1 kg 150-220 fillér. Tea tojás, változtatott 7-9, 1 kg 135-145, főző- és aprótojás 6-7, 1 kg 125-135 fillér.

Zöldszékfélék. Burgonya, Güllüba 11-14, nyári rózsó 10, ősz rózsó 8.8, Ella 7.2-7.5, új 23-32, foltott burgonya 9-10, főzeléktök 30-50, zöldborsó, hazai 23-36, szegfűgomba 80, csiperkegomba 80-160, spárga 20-100, uborka 80-100, parad, tisztított 40-56, sóska, közönséges 25-40, fejeskáposzta, hazai 28-32, kelkáposzta 10-30, fejjelaláta 1-4, vegyes zöldség 38-48, kalarabé csomóként 10-25, vöröshagyma, érett, mákói 60-80, zöldjével 2.5-6.5 csomóként, fokhagyma 10-11 fillér kg-ként. Hónapos retek, csomóként 4-12, zöldpaprika, apró 4-14, töltelivaló 8-25 fillér darabonként.

Gyümölcs. Cseresznye 36-100, meggy 40-100, szamóca 32-100, egres 16-30 fillér kg-ként.

Vegyes. Paprika, édes nemes, csemegé 400-420, édes nemes 300-380, fűdés, gulyás 320 fillér kg-ként.

Borpiac. A borpiacra egészen különleges jelenségek mutatkoznak. Dacára annak, hogy a készletek mindenütt kifogyóban vannak, *vevők hiányban az árak csendes temorszolódása észlelhető.* Hogy milyen kicsi a borkészlet, erre a legjellemzőbb, hogy a MASZORSZ megbizást kapott az Alföldön való vásárlásra és a

3.5 filléres ár dacára csak egész jelentéktelen mennyiséget tudott felvenni.

Szesz. Az összes szeszfélesekégek fordulama e héten is élénk volt, változatlan árukon.

Gyümölcspálínka. A törökpálínka 3.60-3.70, seprőpálínka 3.65-3.75, barackpálínka (minőség szerinti) 10-11, borpárlat 3.70-3.80 pengőig terjedő áron kelt el, 10.000 literfokonként (III. táblázat szerinti + 3% forgalmi adó).

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőért több kerül száz darab:* Angol font 16.00-16.20; kanadai dollár 332-397; dollár 340.40-344.40; holland forint 181.30-183.30 pengő. — *Száz pengőért kevesebbe kerül száz darab:* Cseh korona 7.50-11.90; lengyel zloty 60-61.40; román leu 2.60-3.45; francia frank 9-0.20; bolgár leva 3-3.60; olasz líra 16.90-17.90; svájci frank 70.05-77.85 pengő. Ezekhez az árfához még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, június 11: Elek. — Hétfő, június 12: *Bátaszék, Fülöp-százlós, Füzesabony, Hédervár, Irsa, Jászalsószentgyörgy, Jászdórkőszállás, Kapuvár, Kismarja, Kőcsér, Kóka, Tiszasszentimre, Tiszkvár.* — Kedd, június 13: *Apostag, Berzence, Endrőd, Gönc, Jánoshalma, Kerkaszentmiklós, Tolna, Tótszentmárton, Vasvár, Zalalövő, Zalavár.* — Szerda, június 14: *Hegyfalu, Olaszlázka, Polgár, Szekesfehérvár, Szentantalfa, Újmalomok.* — Csütörtök, június 15: *Abádszalók, Egerág, Hahót, Keszthely, Marcalt, Pécsvárad.*

Arany- és ezüstpénzek

1939 június hó 7-én

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 35 fillér; kétkoronás 70 fillér; ötkoronás 1 pengő 85 fillér; régi egyforintos 95 fillér.

14 karátos tönörarany grammonként 32 pengő 25 fillér.

Szárany kilogrammja 3800 pengő. Szinezést kilogrammja 95 pengő.



Budapest I.

VASÁRNAP, VI. 11.

8: Szózat. Utána: Hanglemek. 8.45: 9: Görögkatholikus magyar Istenisztelet. 10: Róm. kath. Istenisztelet. 11.15: Evangélium istentisztelet. 12.20: Pontos idő, időjárás és vízállás. 12.30: Operaház zenekar. 13.10: „Világíró”. 14: Hanglemek. 15: Előadás. 15.45: Egyteltetés Énekek. 16.30: Az a bizonyos „Józan ész”. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Hanglemek. 17.25: „A newyorki világiállás és a magyar pavillon”. 17.45: „A debreceni nyári egyetem”. 18.10: „Kivánság-lemek”. 18.45: „Dunántúli ezredék a napoleoni háborúkban”. 19.15: Hírek. 19.25: „Kassai idill”. Hanglélek. 20.55: Cigányzene. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Dolmányi Ernő és Talmányi Emil hegüdt. 23: Szalonzene.

HÉTFŐ, VI. 12.

12.10: Patkó Magda zongorázik. 13: Katonazene. 16.15: Diákféra. 17.10: Cigányzene. 17.50: „A nyházas művész”. 18.15: „Exotikus népek zenéje”. Hanglemekről. 18.50: „Kelle-magyar iparosodás”. 19.25: Székely Magyar énekek. 19.55: „A költő visszaműz öseire”. Arany Jánosról Ady. 20.30: Operaház Zenekar. 22: Jazz. 23: Cigányzene. 23.15: „Fimék, észtek és magyarok”.

KEDD, VI. 13.

12.10: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.10: Beszártné-zenekar. 17.45: „A lakóház legötvalmi örségének kiképzése”. 18.20: „Pavlovai Szent Antal”. 18.50: Schindlauer Talos zongoraszámainak közvetítése. 19.30: Operaház előadás közvetítése

Mezőgazdasági rádió-előadások BUDAPEST I.

Június 11, vasárnap d. u. 3 óra:

AJTAI SÁNDOR DR. főerdőtanácsos: „Az új erdőtervény és a kiscgazda”.

LEGÁNY ÖDÖN ny. gazd. akadémiai tanár: „Gabonafélék aratása előtt”.

Június 15, csütörtök d. u. 8.10 óra:

FORNÁDY ELEMÉR szőlészeti és borászati felügyelő: „Szőlészeti és borászati időszerű tanácsadó”.

BUDAPEST II.

Június 13, kedd d. u. 6.50 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Június 17, szombat d. u. 7.25 óra:

Mezőgazdasági félóra.

„Figaró házassága”. (I. felvonás.) Víg-opera. Zenéjét szerezte Mozart. 21.10: Küllögi negyedóra. 21.25: Cigányzene. 23: Táncclemek.

SZERDA, VI. 14.

12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Postatánca. 16.15: Diákféra. 17.10: Közvetítés Szegedről. 17.45: Szalonzene. 18.15: „Kárpátalja — vadászparádium”. 19.25: Votjaki Alice magyar nótákat énekel. 20.10: Két egyfelvonásos: 1. „Hidkötő”. Játék. 2. „A kuttisztós”. Hanglélek. 21: A Lengyel Rádió. „Chopin”-jének a krakói közvetítése a Wawel udvaráról. 22: Budapest-Brüsszel válogatott labdarúgó csapata mérkőzése második félidője. 23: Szalonzene.

CSÜTÖRTÖK, VI. 15.

12.10: Hanglemek. 13.30: Mefhoz-táncczenekar. 16.15: „Nyári háztartási tanácsadó”. 17.10: „A hun-magyar rokonság”. 17.40: Cigányzene. 18.55: „Az Ur sulyos keze”. 19.25: Táncclemek. 20.10: Előadás. 20.30: A Foederatio Americana hangversenye. 22: Szalonzene. 23: Cigányzene.

PÉNTEK, VI. 16.

12.10: Katonazene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféra. 17.10: Horváthné Veidres Julia zongorázik. 17.40: „A vers alakja és értelme”. 18.10: Német Vasutasok Fúvózenekar. 18.30: Sportközlemények. 19.25: Cigányzene. 20.10: Operaház előadás közvetítése: „Lohengrin”. Wagner-opera II. felvonásának közvetítése. 22: Jazz. 23: Szalonzene.

SZOMBAT, VI. 17.

12.10: Warga Livia és Pusztay Sándor énekel. 13.30: Hanglemek. 16.15: Gyermekelőadás. 16.10: Műszaki tanácsadó. 17.10: Szalonzene. 18.40: „Tul a Királybágon”. 19.25: Cigányzene. 20.05: „Feu az ernyő, nincsen kas”. Vigjáték. Irta Szilgetyi Éde. 22: Hangverseny Zeinek. 23.30: Táncclemek.

Budapest II.

Vasárnap, VI. 11.: Rendőrzenekar. 12: Kölcsey Ferenc szoborleplezésének közvetítése. 15.05: Hanglemek. 18: Előadás Rozsnyóról. 19.35: Zongora. 20: Hírek. 20.20: Ének. 20.50: Művészeti előadás. 21.10: Hanglemek. 22.05: Időjárás. — Hétfő, VI. 12. 18.25: Német nyelvlecke. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Szalonzótök. 21.30: Időjárás. — Kedd, VI. 13. 17.50: Francia nyelvlecke. 18.50: Előadás. 19.30: Felolvasás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 21.20: A „Figaró házassága” című Mozart-opera I. felvonása. 22.50: Időjárás. — Szerda, VI. 14. 18.15: Olasz nyelvlecke. 18.45: Magyar nóták. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 21.30: Időjárás. — Csütörtök, VI. 15. 18.25: Angol nyelvlecke. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 21.30: Időjárás. — Péntek, VI. 16. 18.25: A „Lohengrin” című Wagner-opera I. felvonásának közvetítése. 20: Hírek. 20.20: Eszperantó előadás. 20.50: Táncclemek. 21.50: A Lohengrin II. felvonása. — Szombat, VI. 17. 17.10: Hanglemek. 21.50: A Lohengrin III. felvonása. 19.25: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 20.50: Táncclemek. 21.30: Időjárás.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.